

De Horis bte Marie vngis i d'officio defunctoz

Nemo coartat sup horis vngis. aut ad
l. p defunctos s. sicut ad horas canonicas
Officiu mortis sub mortali. nisi constet
s. virtus officii. s. ex statuto s. ordinaria
Hoc. sibi pceptu vltus coartet
s. tenet ad officium defunctoz s. instituit i aliquo ecclia
s. officium.

Ecclie prie. non quod nutus spesialis
l. defunctoz s. ordinarii sue eccie. s. clerici i sua ecclia

Officiu mortis predictu fuet et absens

Consuram pma qm hns. funges vel minori

Ordine. non legit ad qcq iure teneri
vz psecreado l. illi psalmu vel aliud hmot
vz pm consuram suscipi

Orardu. psul nisi pcpiat miserere
vz aliquem ordinem minorum oes sit suscipi et l. ad orardu predictu
vz psecptra l. als aut hmot

Aut septem psalmos vltus coartet
s. d predictu s. d iure et
vz aut pm consuram hntem aut minores ordies sine pccato

Lhos factos bigamos leuros nil fore credas
l. minorum ordinem aut oes minores hntes

Omnia noscat illic remanere caract

Officiu degradatus sacris puta functus
s. quotidie in Rodo. s. sic nec excusat maiore
s. dicet

Dicere debebit. s. vobiscum dnis non
s. dicet s. qd ad dignitatem ordinis pertinet

Huienec consilie qd dignum rite nota

De Ieiuniis ecclie.

s. sub pcepto ecclie

Ieiunare dies subscptos iure teneri
s. tota

Vt qdraginta. s. tpa qttuoz. atqz
Natal dñi. penthecoste sociat

s. assumptionis aploz
Virgis assumpt. et apls. inde philippum

E LIX

De horis bte marie vngis. et d'officio defunctoz

Hec Rodo.

Nota qd diebus
tenet qm ieiunare s. pcepto ecclie et d iure

De Jeūnijſ ecclie De Ignorā. Jur; & Fac.

Nota ex psu pcedēti
quō ex iure nullum
altō festuz br̄ḡis
obligamur ieūnare
nisi solū ex pſue⁹ ter
rap q̄ vies pſuetudo
tñ obligat pp̄t ſcan-
dum vitandū.

¶ q̄ tpe resurrectōis veniūt. h̄ Jobes p̄ ntitatē ch̄l venit
Ac iacobū de meq̄ lohem. p̄cipitur sed
ſ. iobis .i. nitatē ieūnāda

Baptiste natus ſequit lauren̄tius illum
.i. oīm

L Festū ſanctoꝝ ieūnandumq̄ iubetur
.i. dyocesis l. p̄cepta

L Atq̄ tue terre ieūnūia p̄ſulis adde
l. viuersalis alicui⁹ loci pp̄t ḡue ſcādū. l. ieūnūia

L Dōs niſi coſtringat ad cetera nulla teneris
.i. ad ieūnādū l. dñi .i. dies rogationum

L Sunt de coſilio velut aduētus q̄ rogatus
.i. de coſilio ē l. feria

Quartaq̄ ſic feria cū ſexta ſabbata cuncta
.i. dñica dies l. q̄r dies ē letoſie fm b. th o. 2⁹ 2⁹

Nulla dies dñi tibi ieūnāda putetur
.i. cuncta lactantia ſouz

Decibo q̄drageſ-
ſumali.

Plures excipiū-
tur de iure a Je-
uumio ecclie.

Sola quadragesima phibz tibi lacteal mādi
l. ieūnūia tot⁹ āni qbusa⁹q̄. l. aut lactantia cū ouis l. ſu ouis

In reliquis patrie morē comedēdo ſequaris
.i. xxii. anno q̄ plere s̄ ab ecclia d̄ iure ſub mortali

L Termo ſeptēnis mox ieūnare iuberis
vix ter ſeptēm̄ ſanos ſc. xxi. l. cuiuſcēq̄ ſexus
Dōs infra iura nulli ieūnūia mādat
.i. a ieūnūia ecclie l. nō obligat

L Debil' excipit ſil infirmans remouetur
s̄ nō obligat s̄ mater

L Atq̄ ſenex qſq̄ ſic imp̄gnata q̄ lactans
s̄ nō obligat s̄ nō obligat ſil ſumis modi
cū ſomedē ū obligat

L Parca mīmis comedēs. mēdic⁹ ſic q̄ paup
ſ. quilibet

L Inde laborator maſg durante labore ſe r̄gue

L Sicq̄ cursor faciē ſibi qđ opus ē iter ingēs
ſ. excusat⁹ a ieūn⁹ ecclie l. extra ſp̄ ſeūn⁹

L In pegrinus erit tūc ſi differre nequīnit
D uplex ē iuris ſil ignorātia facti

f. ignorātia ſ. cē .i. p̄cm

Et aut iuris ignorans furta reatum
ſ. ignorātia ſ. aliquā ſ. eſſe

Et ꝑo facti ſirem nescis alienam

De ignorantia du-
plici.

Igno ſi ſi iuris

De Ignorantia Iuris et Facti.

Quā nūc esse tuam credis quecunq; sit illa
Excusat facti nō ignorantia iuris
s. ignorātia
Ast duplex facti. p̄cedēs & comitansq;
l. ignorātia facti s. qn̄ scirem
Precedens ferēt qua semp respuo culpam
s. ignorātia facti l. ec̄ culpam s. nibilominus
Est aut̄ comitans vt cū scirem nec omittam
s. ignorātia viz
Iuris vincibilis invincibilisq; vocatur
l. ignorātia iuris s. aliquē l. in toto
Vincibilis & non excusat ab omni
s. aliquis
Cum quis neglexit addiscere q̄ potuisset
l. sed viz sic dicit
Ast affectata loquor ignorantia iuris
s. ignorātia
Hūc nihil excusat nec crassa nihilq; supina
s. ea s. exēma
Cū non addiscit vt posset quis manifesta
s. iuris l. quicquid fm. b. tho.
Vincibil peccat hec igrantia quine
s. aliquisi
Ignorans fidei q̄ sunt p̄cepta deiq;
l. fidelis
Aut q̄s p̄cepta iuris cōia nescit
l. p̄ quēq; fidele l. dñica ōo vt ē p̄ nr̄ l. dñc et includit
Nec poscēda sciēs. ōo q̄ dñi fert
l. incēm vñncio l. nō s. fidelis
Siue nēcē suo statui qd̄ p̄tinet haud scit
Ignorātia statuta synodalia quo excusant vi
de supra ante excommunicatōes papales.
Ast invincibil penitus sane sine velle
s. q̄ sunt sine p̄prio vñcōis
In pueris p̄rie. cūctis amētibus atq;
l. pueros & amētes s. invincibil l. extoro
Tales excusat hec ignorātia p̄suis
s. ignorātia invincibile
Incurrit illam culpa p̄pria tñ omis

2 113

F LX
Igrantia facti
excusat a pctō.
Igrantia facti
est duplex.

Igratia iuris est
duplex.

Vincibil igratia
Igratia affecta
ta.
Crassa & supina
Igrantia vinci
bilis qnq; mōis
est pctm.

Igratia iuris in
vincibil excusat
qnq; in toto qnq;
q; in parte,

De Illegitimis et de Intestato.

E

De illegitimi fili
is quo ad heredi
tatem p' intestatu.

i. ex hoc i. excusat a toto
Ex facto licito nil hinc deus imputat illi
s' factu a toto s' p' tato

Quippe p' illicitu nō excusat ab omni

P' post intestatu si legittimi neq' restat
s' pris intestati

Heredes pris. tuc naturalib' eius
s' d' bonis pris s' bina vncia s' filios naturalius

Oncia bina dat fit et ex hac portio mri

Cetera quere supra in littera f. et in littera l.
legitis et legitimatione. s. Non fit legittim' et.

s' filios v' filias s' bono exeqndo
s' cuius p' moregnus

Damnpnaticoit' natos lex p'uat ab omni

s' nihilomin' s' filii d' natu' coitus

Pluribus atq' locis sup istis mos variat

s' filios d' natu' coitus s' eoꝝ

Hos ius canonici cogit nutrire p'ntes

H' est intestatus testametu sibi nullu

s' testametu i. iure iura

L' odens. seu faciens illud sed n' sibi iure

s' testa mentu s' sibi

L' aut faciens iure sed post ruptu q' natus

s' fuit s' condicione testa
menti

Filius existat. v' n' ruptu s' et heres

s' intestati

Moluit hereditatem tuc tal'adire

s' p'sone i. fuit' s' solene s' carnal et sp'ual vice duplex
p'z infra

A' rror. p'ditio. votu. p'gnatio. crimen

s' quo ad fidem xpianu i. violen. s' sacer s' i m'fio p' s' publice

cia i' raptu l' als' p'cto adhuc stace

Cult'. disparitas. vis. ordo. ligamen. hoestas

s' usq' q'rtu g'du inclusuue i. impotentia coeundi

S' sis affinis. si forte coire neq'bis

s' cuncta emerata a' p'ctu m'fum' venetia i. dirimere

Hec sociada vetat conubia i'cta retractat

Hie ponit p'p'
dimeta m'fum'
nij p'cti et p'cti
que sunt. q'.

De Impedimentis matronij contracti

E. LXI

Notandum est Hosti, ubi quod doctores per glossas suas dicunt solui matrimonium si non inducunt ad hunc expressum tunc dicenti contrarium adhreas vice et teneat matrimonium Extra detectum, licet ex quadam in fine. Edem in summa confessio eo. ti. q. 3. Aliquis iugum sciens impedimentum legitimum cui capit ab ecclia cum altero cohabitare debet obediere quo ad cohabitatem et concubitorum exhibitorum quia de facto se ei copluavit, sed non debet obedire ad reddendum debitum

Sicut hec veniant tibi post conubia vera
s. illa conubia s. per carnalē copulā .i. in nullo modo dirimuntur
vix p̄ius h̄cta s. consumata tur nec impedit matrimonium
monitū h̄cū p̄ius etiā s. consumatum non fuerat

Aut consumata fuerint vel non nihil obstat
s. enuerata s. matrimonialiter h̄cta .i. castitatis, quod illud soluit matrimonium rite contractum saltem solenne votū ut in sequenti psalmi quatuor post matrimonium contractum votū emitatur carnali copula non secuta.

Nec soluunt ipsa, sed votū demito castum
s. votū auctoritatis

s. fore .i. votum solenne quod perfertur aut sit aut scilicet susceptione sacri ordinis non potest dirimere matrimonium rite contractum sine carnali copula secuta sicut votum solenne per confessionem.

Nō puto solene, nec ut ordine pfero sacro
s. solu votū solene s. per regulā aliquā vel alias seu alio modo per confessionem p papam

Sed quod perfert in religione probata
s. voto per confessionem

Quo per factum puta post conubia vera
s. carnali copula s. conubia talia

Nō consumata, mox constant iure soluta
s. conubis s. per alterum iugum nisi sponsa consenserit in confessione vel e contrario

Hoc consummatis reuocari iure professus

Nota quod Sextus quartus decreuit per bullas apostolicas plurima cenobia fratrum de fratribus regula beati Francisci, et brevi Augustini. Hinc plura reclusoria locorum de profectis regulis debere, profecti onem recipere ab ingredientibus et per eandem perpetuo obligari ad tria vota solennia ut in ordine approbatum. Secundum Richar. et Hosti. Si quis virorum volenter ingredi religionem veliam ingressum habouit et quod per traxerat per seba de penitentia fuit ergo per violenter tunc non potest ingredi religionem, vel remanens iam itrauit per voluntatem alterius iugis.

De Impedimentis matrimoniis coniugii. i. tracti

E

Facto coniugio nec post sit copula carnis
i. iugum. i. immunitate. i. approbatam
Altero nolente sanctam religionem

i. intrare

CNota q. sensus
istoz. p. solum intelligitur
er. p. oppositum viz de
vixore itrate religione
nem. et c.

Alter inire per coniugium illic profiteudo

i. post matrimonium rite sacrum s. maritum suum

Cognita si fuerit permittens hunc profiteri

i. durimus

Semp sit casta si superserit annihilatur

i. et. durimus. i. viri sui professus s. ordine

Imho si moritur monachus velque sacer extat

Certrato. i. sili mō si milier permisit illū cū q. extraxit post carnalem

copulam ad aliquem sacer ordinem ordinari. Hec plenius vides de

Diuinito.

Qualiter hec fiant supra diuinitia monstrant

i. quicunque

Si sacer ordo dabit tibi post coniubia vera

i. cū q. extraxisti palam aut cladem distin*s. nec consensit viz sic ordinatus erit sacerdos factus*

Cū milier nescit itz transib ad ipsam

i. post matrimonium rite sacrum

Copula carnalis quis sit nulla secura

i. sic ordinatus

Mox hic de iure suspensus planus habet

i. taliter ordinatus

Si seculo maneat. post vixoris nequam mortem

i. ad altiorē dignitatē l'ordinem i. beneficia

i. ecclastica

Altius ascedit. sacra nec retinet beneficii

Ex hoc coniugio nec dissolueatur eorum

CNota q. ista prohibito ecclie. prohibes matrimonium habendum est

i. septem crimibus infra positis

i. prohibito Que atq. iste ferie i. q. ecclie prohibuit

facie ecclie habere vide statutum infra

Ecclie vetitum nec non tempore feriarum

i. habendum matrimonium i. matrimonia rite sacra

Impediunt fieri. permittunt facta teneri

i. feriales

Nempe dies ferie de iure prohibimus esse

Nota impedimenta q. non diremunt
habendum sed prohibetur
habendum matrimonium.

Nota quadriplicia feriarum tempore
toto anno q. prohibetur matrimonium
habendum solum.

De Impedimentis matrimonij contrahendi

s^e viii

s^e solū sine octauis quibus nuptie fiunt nisi
si pueritudo obseruat

Aduentū dñi donec datur epyphania
.i. a prima dñica. lxx. p^t vñq octauas pasche inclusive

Sic est septuagesima iunctis paschatis octo
.i. dies rogationū. i. p^t hec ostes. vñq ad dñicā sequente idu-
sue fūm hosti. h. Ray. de dñicā illā nō ēē inclusam h. p^m po-
tius teneat

Atq^z rogatio donec pentha sit octoq^z iunct^z
.i. p^dict^r feris .i. solennitas nuptiar^r .i. solennitas i. facie eccl^r
l. p^zsumatio m^rrimoniū cl^respōsi r spōse

In quibus haud nuptie nec traductio sient

Notandum q^z in istis tibz seu feris non p^bhibet totalit^r eo
tract^r matrimonij. q^z fūm Panor. in. c. capellanus p^rba d^r p^m
ti corā facie ecclie p^r omni tpe hbi cū non inueniat aliq^r cā. p^r
bitionis. q^z in tali p^rsenzu nullū est p^rctū m^rto ē sacrum vt in. c.
debitum de biga. h. solum p^bhibet solennitas nuptialis vt st^r
p^ruaria r alies illes solennitates. r solennis traductioz carnis
commixtio vt tenet glo. in. d. c. capellanus. **Q**ui autem facit con-
trarium peccat mortaliter quia contrahit contra interdictum
ecclie vt patet de matrimonio h. cito inf. ecclie. c. contra p^rtotū
Scđm tamen perz de palu. solum erit peccatum mortale q^z
prima vice consummat matrimonium non postea nisi faceret ē
contemptum ecclie. **E**reditur etiam q^z vir viduus r m^rter vi-
dua simul contrahentes r sine aliqua solennitate coniugij cō-
summates ipm non peccant mortaliter. q^z scđe nuptie benedi-
ci non debent. nec p^dicte solennitates circa has fieri solent.
f. subseq^ruētia f. p^rte comissari l. vñ illoz
.i. nō debere

Orimina sunt septē post q^z iam nubere noli
.i. p^bhibet .i. h. b. m^rrimonia .i. nō dirimi

Que vetitant fieri. p^mittunt facta teneri
vñ q^z scient p^rgstat m^rrem vñ duas sorores vñ filiam vñ amicam
aut neptem

Incestum facies. vñ ore mortificans ve
(seu fraude). i. interdōe auferēdi ab ore vñ e^r vñ ius petēdi
vñ reddēdi debitū vñ extra nēitatē leuātes alias

Lalteri spōsam capiens. seu fraude leuantes

Sacro de fonte p^riu natum. p^rprios ve
.i. filiu vñ filia f. sup^rdita

Ad cōfirmandū genitos sub fraude tenentes

E LXII

Septē h. enīerā

tur vicia i. pedie-
ria m^rrimoniū h.

hendū solum

Hūc casuz planū vi
depaz. j. ibi Fonte
leuās q^z tenens

De Impedimentis matrimonij contrahendi

E

l. occidens s. solennitatem penitentiae
l. Morte sacerdotem plectens. tritus manifeste
qui simpliter votum castitatis emisit. l. etiam ille prohibetur
l. pfecte s. simplicitate
l. Sine sciens nubas mortalium. votaque casta
l. in baptizando l. impedit prohibendum
l. impedit prohibendum soli

Sic cathecumus obest. ppter spousalia cuncta
l. Incestu facies) Sedem panorum. Incestuosus nec prohibetur
pri munio nec debitu exigere post contrarium a propria uxore quam
hus habuit ante ipsum incestum nisi dispenseat cum eo. et sim
Uincit si exigit peccatum mortale. quod canonis preceptum faciat.
etiam de ma. obe. sim Ray. et Rodon. dicunt sufficere licentias
propter sacerdos. uno dicitur de fiance non fuerit illius rigor utique
quod dispensatio petatur propter matrimonio prohibito. Sed dominus quod tuum
est petere. Si autem defacto contrahatur tenet matrimonium et reddere
tenet debitu. exigere enim non poterit sine pericolo mortali nisi dispenseatur.
Panorum. tamen in clavis de presumptionibus videtur velle quod ita
penitus quod non possit prohibetur vel exigere incestuosus soli locutus
habeat quoniam obstat de incestu qualitercumque. Sedem panorum. in d.
c. i. Si incestus est permissus utputa quia cognovit consanguineam
uxoris sue cum qua iam presumuit matrimonium vel
cum pro sangue eius utputa rōne iuuentus et hominis. c. si duo. 35. q. vi. Ideo
obstat contrahere doctores hoc item etiam ut talis exigit. Si vero
incestus non est vere permisus. utputa quia negligit pro sangue eius
sponse nondum cognovit eam poterit dispensare enim sine causa
ut prohibetur non enim cum sponsa illa sed cum alia quae sibi non sunt affini
nisi. poterit hoc etiam sine dispensatione ut est gloriam. in eadem
xvij. q. 2. cum ter. Generaliter quod est oportet incestuosus prohibetur
prohibetur. Tertera queritur de sufficiatate.

l. Contrahens cum ieiunio l. volens prohibetur cum liberatur inuenientibus
anne putans et volens his probatibus

l. prohibetur cum petro
l. Error personae simul error conditionis
l. impenitentia l. prohibetur l. dirimuntur
l. His sociandi vetantur. quoniam iuncta retractant
l. putans prohibetur cum diuini l. quod propter est et non est
re qui inuenient paup

l. Sed si fortune vel sit error virginitatis
l. propter ipsam gloriam scilicet iudicatur
l. matrimonium

l. Hec quod consenserunt non excludant nihil obstat

De impedimento errore personae et conditionis

De Impedimento Erroris ipsorum et Cōditionis

I. p̄terea s̄ alicui mulieri l̄ eō s̄ mulier
sine tñ p̄ditōe l̄ q̄z
Cur ob diuicias nubēs. aut virgo p̄teſ
l̄ post p̄cū l̄ ad illō m̄rimoniū h̄ q̄n m̄rimoniū tale p̄b̄t
sub p̄ditōe q̄o rūciūdīcarī d̄ vide. l̄. d̄ m̄rimo.
Necrepit ita. nihilominus ip̄e teneris
s̄ tñc. l̄ alicui delupdicis glōmis s̄ erit
Sic p̄nitali p̄ v̄ba ligaris. Aut alias iure
l̄. f̄ue v̄l suo

Orum nūc ancille nubas te rite sciente
Aut postq̄ scisti tñ hanc gratā tenuisti
s̄ anallā l̄ legit̄ia v̄por l̄. d̄ iure
Hanc nō dimittas. q̄z iā mulier tua constat
l̄. fūl p̄ditōis. l̄. mulier. l̄. quā putabat ee liberā

Orum fūus nubat ancillula q̄ repitur
s̄ fūus sic nubēs l̄. q̄i ambo fūl p̄ditōis sunt

Tunc nō decipitur. paris ē q̄z cōditionis
s̄ alicui mulieri. l̄. quā libera nō putabat

Sic fūus nubens q̄ libera post repitur
s̄ libera muliere s̄ q̄z tal mulier ē z iō m̄rimo^m tale t̄z

Non hac fraudatur melioris conditionis
l̄. ideo s̄ fūu z liberā z eō

Cur data coningia p̄ eos nec sunt retrahenda
l̄. ant liberā l̄. ancilla l̄. ples sequit suā m̄rem in librate v̄l
fūutute

Qualeſcis m̄rem talis fertur sua ples
l̄. sed s̄ z filia s̄ libero l̄. hereditatis

Achonor ex p̄ie q̄z fit successio pli
s̄ aliq̄ s̄ libera s̄ fūum

Libera cū suo nubens nec scit fore talem
l̄. postea s̄ ee s̄ liba ip̄i suo l̄. nō s̄ p̄sentent
in m̄rimonto s̄ fūus

Post noscens fūu cōsenserit. haud tñ ille
s̄ fm Guili. l̄. libere p̄sone

Debet cōpelli fūus q̄ sentiat illi
s̄ fūu v̄z p̄sentent l̄. mulieri s̄ fm hosti. l̄. ista sc̄a

Post nolens. altri nubat. de iure fit v̄por
s̄ aliq̄ l̄. fūl p̄ditōis s̄ ancilla

Ignorans liber ancille nubat. z illa
l̄. viro alicui l̄. dñ l̄. durabat

Post altri nubat. put ignorantia stabant

LXIII

De errore diuitis
p̄sone seu p̄gitat̄ h̄
sub p̄ditōe sic p̄cū
m̄rimo^m vide. l̄. m̄ri
monū.

De impedimento cō ditōis v̄z p̄sulis

De Impedimento Erroris Editionis

E

s. supradicto 2° s. cū q̄ h̄bit s. scđo viro
Acalte nouit fore suam. nupta stet isti s. fūe
i. ancille s. fūe
Egnorans liber fūe nubat. dñs post
s. dicto libero s. fūa i. dictus liber cī alia
posset p̄here fūm hōstī. et alios
Ignorante viro libertatē ē. ligat haud hūc
i. calfūtus
Qum libertine fuit error editōis
i. calfūtus i. originarie i. nō ipedūt m̄rimoniu
editōis p̄bēdū nec dirūmūt tracū
Aut ascripticie v̄l origine. iure nec obstat
i. nubere p̄t s. v̄l ancilla i. libere v̄l ancilla et
econtra Hec Tho.

Pubit nolēte dño fūus cuiq̄z
i. in h̄tinēa viuat s. sui i. vouē potēt fū
Aut q̄ cōtineat. dñi sine spōte v̄ouēbit
s. quicq̄z sine volūtate. i. itraēd̄z s. quācunq̄z er̄z nō ap/
dñi er̄z nec p̄ma cōslura probatā sine volūtate dñi
S; nō ordo daf̄ ne hic intrat relligione
T̄ ordīnib̄ s. lui s. r̄ spōte
En sacris positus fūus. dñi sine scitu
i. postea s. suo s. p̄f̄tinētā sacro ordinātā
nexā quē sic suscepit s. dñs l̄ alio i. p̄cutiens

Reddit̄ hinc dño nūq̄ nubet. q̄z cedens
s. fūu i. lac̄ s. dñm s. suo s. dēp̄z duob̄y v̄z fūu i. la/
i. excoicat̄ maiore p̄dictis eris dño restitutus
Hūc. anathēa daf̄. dño reliq̄s q̄z subſit

De impedimento
voti solēnis du/
pliſis.

Hist votū duplex solēne velut q̄z simplex
i. p̄f̄essione p̄firmata s. p̄ reglaꝝ aut alias rite
Vota p̄f̄essa quidē sub relligione p̄bata
i. solēnia i. er̄z fer̄ votū solēne q̄b̄ fīſeu itelli
git in suscep̄tōe ordīs alicuiꝝ ſacr̄
Fam̄ magnifica votū ſil' ordīne sacro
s. solēnia vota s. rite i. dirimunt
Hec sociāda vetant eōnubila iūcta retractant
s. solēnia s. m̄rio m̄rio rite s. ūtū m̄rimoniū
vota ūtū emissa
Si fuerint ante. post atq̄ p̄f̄fessio ſolum

De Impedimentis voti

Cōiungū soluit sub relligione pbata
. i. approbata v'l equalent
vizi n̄t eos

Copula carnalis saltem si nō fuit ante
Sixtus quart⁹ decret⁹ p bullas aplicas plura cenobia
frat⁹ de tercia regla bti Frācisi ⁊ bti Augustini. Sunt plura
cenobia v'l reclularia soroꝝ d̄ p̄fatis regulis debere p̄fessionē
recipere ab ingrediētib⁹ ⁊ q̄ eandē p̄fessionē p̄petuo obligari ad
tria vota solennē sicut in ordine p̄ regulam approbato. Et sic
matrimonii post talē p̄fessionē h̄cū debet dirimi. Et sicut
p̄tractū m̄rimoniū sine carnali copula secura alt⁹ p̄iugū alt⁹ oīn/
uito intrare posset talem relligionem sup̄ dictā ⁊ p̄fiteri tanq̄
approbatā

. s. p̄ter illa duo . s. fore simplex votum
s' ee . s. p̄fata solēnia vora puta sine i manū sacerdos
q̄ntūcīz tis factū sine sup̄ euāge
lū aut p̄ iuramentū firmatum. ⁊ cīs

Sed simplex reliquū q̄ntūz ḡue dicito votū
. s. simplex votū

Post qđ cōtracta cōnubia rite tenent
. s. i m̄rio⁹ h̄co post . s. exacta l' exact⁹ . i. disp̄elsare p̄t vīz ⁊
simplex votū exigere posses

Debita nō posces sed reddes. papa redonat
. s. q̄r tal' daret occasiōnē quis peti mortal' h̄ si c̄cepens talem
p̄tractū clā destine aut alia; vīz p̄ yba de futuro cum carnali
copula v'l p̄ yba d̄ p̄tī copula carnali secura tūc matrimonii
stabit h̄ debitum non exigit sine dispensatōe pape ⁊ doleat de
transgressione voti

. s. simplici voto

Nubere nō suade q̄ voulit viuere caste
Norāndū q̄ tener m̄rimoniū inf̄ illos q̄ aī p̄tractū emise
tūn vōni castitatis simplicis. h̄ nullus exigere d̄z aī disp̄elsa/
tīdem ep̄i fin panor. si ē suscipio de incōtinētia als papa disp̄e/
lare d̄z. S̄z si sine dispensatōe viigerit fin. Inno. c. dudū d̄ cō/
uer. p̄iug. ples n̄ erit legitt̄a. q̄r n̄ ē ampli⁹ m̄rio⁹ q̄ad exerci/
tūn carnis. Idē dic si p̄ h̄cū ambo fecerit mutuo p̄sens vō/
tum castitatis fin panor. in. c. carissim⁹ de quer. p̄iug.

Primo voulēs castū post h̄ si nubere iuras
s. castitatis . i. iuramēto illicito tali

Implebis votum d̄ iurato q̄ dolebis
. i. postea . i. votū castitatis simplex

Nubere sed iurās. post castū forte voulēdo
s. i. ḡrediēdo relligionē approbatā s' fuit s. inf̄ et ⁊ mulierē cui
iurasti h̄ als iuramēto de m̄rimoniō h̄edo implebis

Implebis votū q̄ nondū m̄jctio carnis

M ii

LXIII

Matrimonii con/
tractū post vo/
tū simplex qua/
tūcīz ḡue noīz
dirimit

¶

Quid sit agēdū
si q̄s voulit casti/
tate ⁊ postea iu/
rauit nubere v'l
econtra

Norāndū q̄ iste ca/
sus alif se h̄z d̄ spon/
saliō yide. i. ibide;

De Impedimento Cognitionis spiritualis

Epeluanusq; sua cōiunct carnalit' acta
*i. ples s. spūali cognatōe s. d fonte baptis
Logtōis spūal.*

Epeluanusq; sua cōiunct carnalit' acta
*i. cognita
i. ples s. spūali cognatōe s. d fonte baptis
i. artinentes matis
Suntq; sui pueri. iuncti sic quippe leuato
s. leuato*

Het nullus dictus sibi nubere iure valebit
i. cognita

Ipeluanusq; sua cōiunct carnalit' acta
*i. cu aliq pnt s. pueri
Nubere non pnt quo cunq; pnt leuati
i. qnq; mōis dicis s. decretalū i. pbsenda
Istis nec plura dat sextus iure vetanda
i. qnq; i. modos spūalis co/ i. sitr
gnatōis*

Cunctos rite ḡdus memoratos sic nūerab
i. cu illo s. baptizans

Cum baptizante. s. illo quē leuat ip̄e
*i. sitr cu illo q confirmat z qui confirmatur numerant p̄dicti
quinq; casus seu modi*

LSic z cōfirmans z qui firmaſ ab ip̄o.
*s. ad p̄firmatōez i. qnq; ḡd; seu mōi spūal cognatōis fui
ciunt ut dicēdo inf tenēte ad p̄firmatōez z inf tētū in p̄fumati
one. Item inter tenētis vxorem z inf tētum. Item inf ples
tenētis z tētum. z c̄hs.*

Atq; tenēs tētus piforme ḡdus numerabunt
*s. cu illo q cu laico puro s. cognatio spūalis
baptizak z c̄hs ḡdib*

LEt baptizante laico puro dat ista
*i. nondū s. aliquē s. aliquē alii d fōtēba
pr̄simi q vīz leuās n ē baptizatus*

Mon baptizatus baptizās siue leuans ques
s. ad baptizadū i. cognatōem

Non nc̄ce foret non vñm dat spūalem
*i. nondū i. aliquē s. ad p̄firmatōez
i. sufficit ecē i ba/
priatōe l p̄firmatōe*

Qn nc̄ce subest. vñus patrinus adimplet
*s. aliquē in baptismo s. vñl
Baptizando leuans. in cōfirmādo tenendo*

De Impedimento Cognitionis spūalis

Nō tāgens ipm̄ cōfirmat̄ et illum
s' spūal̄ q̄ tract̄ requir̄ p̄m̄oꝝ et leua/
toꝝ et tentoꝝ

Qui baptisat̄. cognatio nlla putatur
... cognatio spūal̄ nō trahit p̄ media glonā aut p̄ curatōꝝ q̄
requir̄ tract̄ et scip̄

L Personā media p̄ hand fit spūal̄
... a. sacram s' spūal̄ l' alia

Der reliquā sacx coḡtio nlla tenetur
... spūalis

Spūs hec trahit coḡtio p̄ cathecum̄
... s' gnatio p̄ cathecum̄ h̄ct̄ a. si dirimit

Prohibet hec fieri ḥnubia. iūcta nec aufert
... doctores autētici h̄ in ḥni c. b. tho. et qdā alij

Dlures rite pbāt vt dū sit copla carnis
... contu formicario l'sili. i. n causef s' spūal̄

Extra cōiugium n̄ sit coḡtio tal'
... s' in formicaria copulatōe v' alia viciosa

Tutius esse datur coḡtio spūal̄
... iuxta reglaꝝ hosti. ibidē

Fert anthonin⁹ finalit̄ h̄c q̄s teneto

C Scdm Anthonin⁹. Sitale m̄imoniu inueniref h̄ct̄ de
pn̄i v'l p̄summatu tutu ec̄ vt disp̄salio pape peteret l' papa
h̄uleret. Qd̄ si fieri nō posse tūc poti⁹ dimittēdi sunt in tali
āmgio. h̄ p̄ulēdū ē ne p̄siles glone tale m̄imoniu ḥbant.

s' filio i. p̄ḡtōe spūal̄ s' filio s' p̄is v'l m̄ris

Dar illegitimo lex legitimoq̄s leuat̄is

s' a. adoptiu⁹. s' p̄is. s' illi puelle s' d' baptismō s' p̄is

Fili⁹ opt̄ itis vult nubere quā leuat opt̄is

s' s. ab illo textu (ip̄ leuat̄is s' occurētia d' spūal̄ p̄ḡtōe
sua. t.c.)

Dictis p̄sat̄ biū cūctis. m̄lta resoluis

s' tu solue⁹ s' spūales s' iure s' successuer̄ atē
p̄us ex̄ites mat̄oꝝ h̄ct̄ et p̄sū/
mat̄u cū vnaillaz p̄ te

In duas cōm̄rēs posses tutus h̄c
s' aliq illaz s' an comatūtate s' v'l extat

Hec nisi cōnat̄ prius a te cognita fertur

Ucoris natū. m̄lier si q̄ leuat ipm̄

E LXV

Penitatis causae
extactu i. sacri colla/
tōe h̄z pe. d' pal. No
tar er̄s bug. i. decret̄

vt p̄oit archi. p. l. p̄
mortem. ff. d' adop.
Idem Jo. an.
Soliꝝ i. facēo
baptismi et p̄firmati
onis caufas spūalis
p̄ḡtio q̄ dirimit m̄ri
moniū tractū et p̄t
biber ḥbendū

¶

Idē ē iuditiū i. n
spūal̄ p̄ḡtōe defilio
legitio v'l filia. et de
filio illegitio v'l filia
p̄is v'l m̄ris leuat̄.

Licitē p̄ fieri si
fit vt notatur.

Licitē p̄ fieri

De Impedimento Cognatōis spūal

E

Puer leuat pōt
pherecū ple quā
leuat postgnā
uit. Idē d' Cofir
mitōe,

Et scient ī nccitare
baptizās l' tenēs ad
baptismā n̄ ipeditur
ab exactiōe debiti.

Nō pte genitū. poteris cōnubere tali
Sine fuitylñō in vobis copula carnis
I pēpt nubi post rite tue mulieri
Quāqz tuus natus leuat. vroxē tibi poscas
Quēparit ipē leuans nubet cum ple leuati
Patrinus nubet germana spūalis
Ista nec attinget cognatio iure nepotem
Inter eos ferē cognatio nulla leuantes
Dir sil' vroxore possunt quēfonte leuare
Porro duo nati cōpatz rite duo rum
Fōnte leuāsqz tenēs p̄priā firmādoz plem
Ignorādo quidē nihil obstat debita posces
Centi quisqz parēs nubet cū ple leuantis
Nec cōuerio ipē leuās zhē pē cū ple pntū leuantis cōp̄asaltē
Nesint patrini phibent religiosi

De Impedimento Cognitionis Legalis.

s^e despūali ɔ̄ḡtōe
Cetera dic dubia q̄ sup̄dicta notanda

.s. q̄nq̄ s^e d̄ spūali ɔ̄ḡtōe s^e l̄ cui p̄lent s. yr q̄s cui
aliquā rati h̄ē possit v̄l in h̄cō seu solēnitato manere. H̄z si p^o
plūmari m̄rīo q̄s coḡuerit sibi attrinētē in spūali ɔ̄ḡtōe in
diget disp̄satio ad exigēdū debūtū. Et k̄m pe. de pal. ep̄s di
spensare p̄t.

His dictis gradibus vt nubes papa relaxat Disp̄satio pape
s^e d̄ spūali ɔ̄ḡtōe i. affinitate in ɔ̄ḡtōe spūali.

Aclēnius sup his dispensat q̄ sup affi.
i. affinitate i. ɔ̄sanguinitate

Et sup affini leuius q̄ sanguinitate
s^e in recta linea ɔ̄sanguinar̄ i. adoptare possū in
filios v̄l filias

Iam descēdētes ascēdentes p̄ adopto
s^e adoptiu^o i. fili^o s^e est i. fili^o optati v̄l filia

Ot p̄ ē. natus optatus dīnde nepos est
i. ideo s^e filie s^e adoptiu^o i. cū filia opta
ti v̄l optate

Qur t̄ adoptate p̄i hānd nubet neq; nepti
s^e in legali ɔ̄ḡtōe s^e filio i. fili^o adoptatis illegitimi v̄l filia

Junctus t̄ optato naturalis fore constat
i. adoptatis

Donec p̄is hos stringit iure pt̄as
s^e fili^o t̄ filie s^e t̄ optat^o emācipatus l̄ filia emācep̄ poss̄
s^e ex iure canonico

Illorū nullus sibi mutuo nubere posset
s^e fili^o v̄l filie i. iure

Vxor t̄ optati nequit optanti bene nubi
i. optatus v̄z m̄rimoniale

Sic t̄ hic xor valet optantis sociari

Ast illegitimus optate nubis ip̄i
i. optantis

Sic illegittima valet optato sociari

Donec adoptatus maneat sub iure p̄fno
i. fili^o t̄ filie sue i. m̄rimoniale

Tūc nequit optantis hūc legitime sociari

Optati bini poterunt apte sibi nubi

E LXVI

De ɔ̄ḡtōe legali.

De Arrogato et Adoptato.

E

.s. vir alioꝝ t̄ mulier q̄ sunt filij duorum p̄tū atēmētūz
sibi mutuo .i. spūali ɔgnatōe
.i. filij .i. inf se'

Ergo iā nati sibi nubūt spūales

.s. nubere p̄t

Sic siꝝ optatus t̄ filia spūal

.i. p̄tem legalē .s. filij

Inter t̄ optātem siꝝ optati genitorem

.i. optati .s. carnalē .s. legalē .s. iō ſhēre p̄t

Dat hui⁹ m̄rem coḡtio nlla putetur

.i. filij trāſentē cuꝝ rebūis iꝝ p̄tē arrogat⁹

.s. ſ legali ɔḡtōe .s. ſp̄calē

Quāuis nō arrogat⁹ p̄fata reſtrīngūt

.s. r̄m uis canonici viꝝ d̄ m̄rio⁹ n̄ ſhēdo in legali ɔḡtōe

.i. filij adoptantis p̄tis

Partē est norma p̄ adoptatū reputanda

Notādū q̄ Eus canonici quo ad matrimonio ſi ſhēdū in legali cognatōe nō diſtinguit int̄ adoptatū t̄ arrogat⁹. Nā uis canonici innuit adoptatū t̄ q̄ ad alioꝝ trāſire in p̄tē ad optant⁹. t̄ ſicin adoptato p̄t eē alioꝝ emācipatio q̄ p̄prieſi arrogato q̄ cuꝝ rebūis trāſit in p̄tē arrogat⁹. H̄i adoptatū ē q̄ adoptatur qui eſt in potestate patris nec transiſi potestatē adoptantis t̄ hoc ſi imperio magistratus. ſed arrogat⁹ fit autortate principis. Et ſi alicer fit non valet. Item qui naturaliter generare non potest adoptare nequit. Item nec minor annis. 40. Item multier adoptare non potest inſcripſto p̄ncipis iſolatū liberoꝝ amifſoꝝ in bello.

.s. p̄ m̄rimonio ſhēdo

.s. ex illis

.i. cauſaf

De publice honore
ſtat s. iuſticia. q̄
h̄i q̄tuor ḡduſ
ſicut Aſſinitas iꝝ
q̄oꝝ fit p̄hibitio
m̄r̄ moni ſhē/
di t̄ p̄tracti.

Dū ſp̄ſalia tractas publica fertur hōeſtas
ſ. ſponſalib .i. ſ. q̄ ſonis

Illi rite dat⁹ his nubere mor⁹ phiberis
ſ. cū q̄ ſp̄o .s. q̄ ſonas .s. inclusiue .i. ḡdu ſanguinitat⁹
ſalia t̄ traxisti

Sponſequas illi quarto ſcīſ ſanguine iungī
ſ. 4⁹ ḡdu ſcluſ. i. cū q̄ traxisti ſp̄ſalia .i. ſp̄oſo
.i. ſ. ſanguinitatis

Hoc nec ſp̄oſa ḡdu capiat quemq̄ tibi iunctū

.i. poſt ſeptēmū in verisq̄
Dum ſunt etate recta. ſponsalia facta
ſ. maſculo t̄ puella

At in utroꝝ fuit conſensus plenus eoz

De publice honestatis iusticia

Tunc in eos vera mor^{is} publica fer^t honestas
s. pdicta spōsalia h̄cta s. a. causa
s. q̄ fūnster int̄ h̄bentes
spōsalia scien^e v̄ligranc

Quāuis nullla forent causa cōsanguinitatis
s. h̄bētes spōsalia s. publica iusticā

Aut licet affines fuerint nil impedit īhām
i. legittime etatis v̄z masculū & puella

Nō nisi sint pubes ambo sibi mutuo nubūt
s. sint masculū & puella

Non nisi septēnes ambo sponsalia causant

Eis pubes cōplens duodenos bis sel̄ annos
i. legittime etatis

Femina fit pubes annos cōplēs duodenos
s. viij. v. xl. s. vir aut feia s. nisi malitia sup/
plear etatē qd̄ tunc ē qñ sunt potētes ad cocundū s̄l v̄t nota^e
in. c. vnicō de despon. ipub. li. vi.

Annos hos infra si nubis estimo nulla

s. p̄nubia infra eratē ltimā pdictā
s. masculini sexus vel feminini

Sitn̄ hec faciant fore tunc sponsalia credant
s. muliere i. cū reliqua p̄traxū
stisponsalia

Sit tractes spōsalia quis sed reliqua post
s. mulieris s. exire s. cū p̄ma nu. i. n̄ cū 2^a mīterespōsa
bē posses & debes p̄me sanguinea

Prime sanguinea. qua nubes. nonq̄ scđa
i. nte p̄traxisti s. mulieri cum carnali co
pula etiā

Quāuis vouisti cōnubia v̄a secunde

Chonestas). i. publice honestatis iusticia que dirimit m̄rimo
num contractum usq̄ ad quartum gradum inclusive. sic Lō
longuitas & diffinitas.

Nā p̄ p̄ma tibi sponsalia stabat honestas
i. sub 2ditōe

Dum fuerint facta sponsalia cōditione
s. spōsalib⁹ s. q̄ nō fuit pura nec simplē facta

Ex illis nulla tibi publica fer^t honestas
i. 2ditōe s. p̄ m̄rimonio h̄edo v̄z sine 2ditōe

Haccur pendete si das p̄nitia v̄ba

LXVII

Nota q̄t ann̄ē
pubertatis i ma
sculo & femina.

Spōsalia facta
sub 2ditōe.

Cillem casū 13^a.
i. de m̄rimonio sub
2ditōe.

De Impedimento Consanguinitatis

E

Nota quod pu-
blice honestatis iusti-
cia non corrabit per bona
de parentum ratio. Seco si-
ne carnali copula sunt
affinitas secundum b. tho.
in quarto.

De Impedimen-
to Consanguinitatis.

Consanguinei que
ad laterales

Dispensatio pape
que ad gradus consan-
guinitatis que ad col-
latores.

De impedimentis
affinitatis et de
plurio etiam eadem

Eius sanguinec. retines haec per muliere
per puerilav. adolescentem legitimam et arcu. i. a patre vel genito
Non te costringunt sponsalia facta parente
ex sponsalibus talibus i. publice habo
i. id est nuptiarum iusticia

Alti tibi coplaceat. nec eis cursor honestas

Side presenti cuique per vba ligaris
s. f. m. b. tho. in 4to

Mox eris affinis quamvis sit copula nulla
s. iure naturali et canonico

Nisi qui descendunt sibi ascendunt neque nubent
s. i. ppetuam
naturali lege s. in matrimonio

Nature lege nec se sociare nequivant

Quare nec papa penitus tales sociabit
i. attinent i. in quanto gradu consan-
guinitatis

Qui constant latere non nubet sanguine quanto
s. qd. i. nubere de iure pnt s. hereditatis
s. qd. consanguinitatis

Hunc ultra nubent. decimus successio tagit
s. sibi due sorores i. ex iure canonico i. qd.

Inde duo frs sunt primo canone membro
i. gradu

Sed iuxta leges hos membro sistit secundo
i. affinitatis

Quartuor esse gradus dic affines per formes
i. attinent i. consanguinitatis

Qui constant latere dispensat papa valent
s. qd. consanguinitatis. h. pe. d. pal. aliquo modo secundum qdum
eripit vtr folio sequitur p. s. g. Secundo decimos. tc.

Excepto primo deus hunc solus sibi seruat

CEx his sequit papa dispensat qd aliquis per trahat cum filia
patrui sui vel amito seu macertere. h. v. or patrui mei non p. ce
v. roz mea ex lege diuina. leuitica. 18.

i. hunc tuum qd recipis intra vulvam mulieris licet mulier
non seminauerit. quia non oportet ad capiendum mulierem
minare secundum pe. d. pal. tc.

Semen dum fundis int' vulvam mulieris

De Impedimento Affinitatis

s. vxor *Cassi.* i. affinitas inter eum & sanguinos & cōsisto
Hec tua sit vel non nihil obstat mox dicit affi.
 s. mulieris cognite a te. i. sanguinei
Cuius sanguinei nec nube gradu sibi quarto
 s. aliquis s. alicuius huius filia s. p̄tis
Oquinque per vidua nubet tunc filius eius
 s. viatore p̄ore vel militare i. nubere p̄t i. filie
 s. p̄dicitur m̄ris
Ereliqua genitus. vidue vult nubere nate
 s. filia i. viro i. p̄a vidua s. canonico
Quā si lex alio peperit sic iure docente
 i. salte p̄uigni s. saltē p̄uigne
In de solet dici fr̄em nupsisse sorori
 s. q̄lq̄s i. eccl. s. alicuius m̄ris s. p̄dicitur s. dicitur filii
 s. nubēdo q̄libet
 illoz cū illi vires fili
 us cū filia & p̄i cuj m̄re eius
Filius hinc natam. m̄rem nate p̄i aufert
 i. q̄n ego traxi cū aliquo s. hōino extranei sunt
 ap̄terea sanguinei mei
Sanguinis ḡ mei nō affines reputant
 vires sine p̄mo si uescō s. mee vires
 sanguinat̄s vroris
His qui descendunt quocunq̄ gradu mulier
 s. p̄dicitur ex parte viri contrahentis. Per op̄positū etiā intelligen
 da sunt ex parte consanguineorum uxoris cum consanguine
 is viri qui similiter extranei sibi mutuo sūt sic q̄ mutuo contra
 here possunt
Hec si lex contra fore dicas sic reputanda
 s. carnales ab uno p̄e & m̄re geniti vires genitas ab
 s. in m̄rio alio p̄e & m̄re
Lur duo germani binas cepere sorores
 s. affinitatis s. in contrahēdo
Nec genus obſistit duplex olim retinenduz
 i. q̄r i. ducere s. sui
Vxor cū poterit post mortem ferre mariti
 i. de iure. i. mariti s. sui q̄ mortuus est
Illū rite vires germane dico mariti
 s. ecōtra s. d. iure
Sicq̄ vir hic nubet sua mortua dū fuit uxoris
 s. mulieri i. uxoris sue q̄ defuncta ē
Illi q̄ fuit uxoris fratriis cōiugis eius

LXVIII

Affinitas est cō
 trahit b̄m. b. cho. in
 m̄rio rite h̄cō sine
 carnali copula ut p̄z
 paulo s. de publice
 hōestatis iusticiay bi
 d̄c. Si de p̄nti. re
Vixora q̄ vidua
 capiſ h̄cā p̄ militare
 q̄ habuit plē a viro
 legitimo vel a viro ex
 tra m̄rio p̄ quem
 q̄z eorum viros
Sit itellige hōes
 hōd̄ affinitas esse
 dicādos & q̄dā vires
 q̄nq̄ modos sp̄ial
 p̄ḡtōis b̄m Anth.

Nota duplīcēm
 casum affinitatē q̄n
 dā suarū h̄cā nō fert
 uandūm.
Exempli ḡtā mā
 rie² me² h̄z sororem
 maritatā mortuo at
 marito meo & sorore
 mariti mei ego pol
 sum nubere cū marit
 o dicit sororis Et
 sic ecōuerso vñ seq̄
 ex^m imē in margie
 sup̄ sequentē. h.
Exempli ḡtā vroris
 mea h̄z fr̄em vroris
 tū p̄t at mortua vro
 remea & fr̄e ei^o p̄dcō
 ego possū nubē cuj
 uxoris p̄dicti fratriis
 defuncti.

De Impedimento Affinitatis.

Folius casus affinitatis sed non suandus.
I. si mulier sup posita ipso ex traduxere post mortem viri sui maritum neptviris sui

Ex his affinis genus accipit tibi ternum
vix in pmo exemplo sposito

Hec si pfecta mulier traduxerit ipm
I. vix I. maritum s. sui
Quippe vix neptis defuncti dico mariti
I. si dicte vir traduxerent illa q. I. affinitatis
fuerat vxor nepotis uxoris sue

Sine p oppositum genus affi. dico tnum

Non erit affinis mulier quā polluis ipse
I. debitu s. vase I. cocundo
Extranatura vas aut in eo remanebas
I. vas mulieris

Nota quō ḡdus
affinitatis & publice honestatis
iusticie nūcēari
debet usq̄i q̄tū
ḡdū inclusiue.

Dum mulier carne p me foret agnita q̄b
I. quā tñ carnalit nō nouerum
I. cū quacunq̄ rite

Seu qua contraxi sp̄osalia. mox mihi pstant
I. sanguinei s. affinitatis

Eius sanguinei post rite gradu sub eodem
I. q̄to I. attinet s. sanguinei

Quo sibi dico sui. qđ sic reputes viceversa
I. affinitatis

Onde gradu primo mihi tam p̄inq̄ putatur
I. carnaliter I. cū q̄ miliere

Femina quā nomi seu q̄ sponsalia traxi
vix p̄o ḡdu I. attinet I. dicemliet I. sua
plauinciatris I. pmo ḡdu affinitatis

Quo p̄ atq̄ suis sibi. m̄ & attinet ipa
I. etiā I. affinitatis

Attinet ḡ gradu mihi pmo filia nempe
I. carnalit I. illa

Sine soror fuerit quā cognoui mulieris
I. filie I. pdicet I. gradu
liez uxoris

Mate post h̄az membr̄ tenuere secundū
I. succedenthus

Ac sic de reliquis in quartū post numerabis

De Impedimento Affinitatis et dispensatione.

Chiendū q̄ p̄ meus et mater mea et frat̄ meus et soror mea
attinent mihi in p̄mo ḡdu p̄ sanguinitatis. Unde etiā sequit̄
q̄ pater et mater frat̄ et soror uxoris mee attinent mihi in p̄mo
gradu affinitatis et sic ḡn̄r v̄lq̄ ad quartuz gradum inclusive.
Similē econuerso sequit̄ q̄ uxoris dicere habet q̄ p̄ et mater
et soror mariti sui seu frater mariti sui attinent sibi in p̄mo gra-
du affinitatis et sic ḡn̄r v̄lq̄ quartū exclus.

I LXIX

dū in aliquo tali m̄rimoniū v̄l ad manēdū ī h̄cto et solēnitato
l. ḡdu affinitatis l. q̄tuor affinitatis

Orcepto primo dictis gradibus pete papā
l. affinitatis l. papā disp̄esaē

Huncetiā primū quidam firmant bñ posse
l. affinitas l. nō p̄ugalī v̄z fornicatio

Si coitu cōstat affinis nō maritali
l. papa v̄z in affinitate p̄tracta ex coitu fornicatio h̄c m̄g
difficultate et q̄ res erat occulta. tc.

Martinus quintus sic disp̄esasse pbatur
l. cū illo l. m̄rio^m

Verputa qui nupsit p̄summauit quoq̄ tale
l. p̄us fornicarie

Lū quadā cui⁹ germanā nouerat ip̄e

Rogitari v̄z q̄ aliq̄s ḡbat in p̄mo gradu affinitatis v̄t
puta cū illa cui⁹ m̄rem p̄guit vel sororem fornicarie h̄c post
p̄tractum et multomagis p̄summatum tale matrimoniu⁹ ob-
tinuit disp̄entā remanendi cum illa dimitterdū est nego-
tium iudicio d̄ ei nec d̄ēnandus talis est

Aunctis dissuade sup hoc papam rogitarī

Cōmpanor. q̄ p̄guit p̄sanguineam uxoris sue quod ē ve-
re incestus sicut et qui cognovit p̄sanguineam p̄piaz cū taliye
posset exigere debiti p̄ ep̄s dispensare ex cā pura iuuentutis
et b̄mōi. c.s. duo. xxv. q. vi. Sed si p̄guit p̄sanguineam sp̄o
se nondū p̄gnite tñc ep̄s posset dispensare sine causa ut cōtra/
hat et debitum exigat non tamē cū sponsa illa de futuro. h̄c už
aliqua alia už qua posset legitime. **C**ōm Antho. Quē
post h̄c m̄rimoniū p̄guit p̄sanguineā uxoris sue v̄l ecōuer/
so. si post debet exigere debiti a sua uxore requirit disp̄entā
pape. Ep̄pe. d̄ pal. d̄t q̄ ep̄s h̄ Antho. non p̄sentit. **C**ōd̄
pe. de pal. q̄ p̄guit cōsanguineā uxoris post h̄c m̄rio^m p̄ v̄l
ba de p̄nti nodū p̄summatū ep̄s cū eo disp̄clare p̄t ad reddens
dū debiti. **A**n̄ at p̄summatōs potuit intrare religionē. Qui
vero cognovit cōsanguineam uxoris sue post p̄summatū ma-
trimonium tenet debiti reddere h̄c exigere non p̄t. Ep̄s at dū
sp̄enlate p̄t et exigat. H̄ec pe. d̄ pal.

Hic notaſ q̄ di
sp̄esare p̄t sup̄ ḡ
dis⁹ affinitatis et
q̄uo alio⁹ p̄m q̄s/
dā papa disp̄esa
re p̄t in p̄ ḡdu
Offinitatis.

De Impedimento Affinitatis et dispensatione

E

Nota duodecim
personas fuisse pre-
hibitas ex legi di-
uitia nominata
liter aut alia alii-
cui copularetur
nec papa dispensa-
re posset.

Prinigno d' vul-
gariter eyn stieff
son. Prinigna
ein stieff daughter

Hec per. 8 pa. 14to

De impedimento
Crimis quod est du-
plex.

Scito decemque duas personas non tibi dadas
s. leuitica. xviii s. tua cum quod non copulaberis matrimonialiter
s. tua filii s. tua seu ex parte patris cum vel ambo filii s. tibi ex lege
vel filiae cum vel ambo filii s. tua matrimonialiter

Divina lege. quod sunt materes nouerca
s. filia filii tui s. tua seu ex parte patris cum vel ambo filii s. tibi ex lege
vel filiae cum vel ambo filii s. tua matrimonialiter

Neptis sine sororibus haud patrui dat virorum
s. tui s. fratrum tuorum s. tibi ex lege

A virorum fratribus nisi talis plecarebat
s. tua videlicet s. filia orbata per imbecillitatem actu virtutum nouerca
soror patris s. soror matris tue

LAmita. priuigna. mater tera. filia rursus
s. videlicet s. tue s. cuius videlicet filia s. ad probandum tecum

Priuigne proprie. vel priuigni prohibetur
s. tue s. non copulat s. virorum et sororibus
tibi in matrimonio s. lex naturae s. matrimonialiter

Viroris que sororibus non habet natura catherenat
s. priuarche. s. legem naturae. s. ambe

Onde rachel que ly a iacob nupsere sorores

Notandum quod in sedo gaudiu[m] sanguinitatis linea inequa ut videlicet fratres possent haberere cum filia fratres vel sororis let mosaica non prohibetur. Sed in parte de patre. papa in hanc causam dispelare non posset. In sedo autem gaudiu[m] sanguinitatis linea aequalis ut videlicet frater cum filia sororis habeat vel filium sororis cum filia fris sui papa a dispelare potest cum eiusdem. **C**itecum nunquam fuit prohibiti nec lege naturali nec legem naturali quod fratres non possent cohabere cum filia fris aut soror cum filio sororis. **S**ic enim Abra[ham] habuit cum saray quod fuit filia fris sui.

Non iungat papa moysi lex quod vetat ista
s. supradictas s. quod

Mature lege quasi cunctas habet vetitas scilicet

TRACTANS IN MORTEM MARITI ALTERI putat factum
s. virorum s. dicti viri. s. tali s. alio dirimendo emat
matrimonium cum tali miliere

Verum miliere tua sit virorum sua. cui neque nubas
s. si miliere tractauerit mortem virorum alteri viri pro se aut alio i effici
ut hec videlicet non poterit cum eo habere. Et si habent dirimere.
Decemprima tibi regula par vice uerba

De Impedimento Criminis.

Si viuenter tua mulieri nupsers altri
s. uxore s. q. vba depnati
. i. viz .i. adulterina

Inde secura foret vt adultera copula carnis
s. copula carnis adulteria. s. sup mfrō ḥēdo p^o mortē uxoris
s. v'luramentū seu fidē

Que foret aut an v'l post votū nec id obstat
s. pdictū votū seu iuramentū cū copula carnali
ante v'l post s. epis

Aut depnati v'l sit p vba futuri
s. mulier cui pmissi quār s. cali adulterē s. hōdīmē s.
carnalē q̄guisti ut s. dī p̄xer p^o mor
te uxoris tue

Siue soluta foret v'l non huic nubere nescis

Cedē Ancho. Hā interuenēt nuda. pmissio nec fide nec
iuramento firmata s. simpli fuerit adulteria cōmixtio an v'l
post v'l nudā pmissio si hec pmissio dirimat mfrō^m p^o mor
tem sic contracū v'l non. papa sup hoc q̄sulendus est.

Nota q̄ Ancho. addit 3^m crime i viz q̄ durāte mfrō^m
p̄trahit quis de facto cum altera. Indō notandū diligēt q̄
ille qui habet uxorem et ipa viuente ducit aliam de facto. aut ista
seculsum habere uxorem aut non. Si autē quando contraxit
cum ipo scivit q̄ habebat aliam non potest cum illo esse mfrō^m
monium. Etia si mortua pma uxore de nouo cōtrahat. Ide
sudictum est si mulier nescivit quando contraxit sed postea ipa
p̄maylore illius adhuc viuente scivit p̄misit se cognosci ab
eo cum quo de facto contraxerat. Si vero ab initio quando
contraxit nescivit illum habere uxorem semper nesciēs usq; ad
mortem uxoris illius s. post mortem eius scit tūc est in potesta
te illius ignoratus in matrimonii ratificare vel diuorciū pete
re. ita tamen q̄ postq; scivit et se cognosci permisit non poterit
diuorciū petere. extra de eo qui duxit in mat. c. i. t. c. veniēs
et de coniug. suorum. c. proposuit. 34. q. 2. si virgo. alias po
terit petere eti vult. Et q̄ dictum est de viro ducente sedam ux
orem de facto idem intellige per totum de muliere ducente se
cundū virum vel maritum de facto. Si autem mortua et p
ma uxore vir non cognoscit illam sed am adulteram carnaliter
que secum ignoranter contraxerat. si p̄ducat tertiam scđm
Hostia. debet remanere cum tercia quāvis etiam postea cognos
scit sed am. quia pma viuente p̄fensus habetus cum secunda
nullus fuit et si non impediuit p̄fensum tercie quāvis etiam post
mortem p̄meli cognovit carnalis sed am qui ignoravit istū ha
buisse uxorem et nunc etiam ignorat et ipo vir p̄trahat cum ter
cia adhuc remanebit cum z^d. Idem de muliere erga virum.

E LXX

De Impedimento disparis cultus

E

.i. si mulier viuēte viro suo dederit alteri sive soluto v'l ligato su
dem sup m̄rimonio h̄endo copula carnali p̄cedente v'l seau

P̄ta nullaten⁹ trahet cū eo postea

Par est seruanda viceversa regula dicta

s. facta d̄ m̄rio⁹ h̄edo

Q̄ si nulla fides fuit. vxor dū tua vixit

.i. cū illa muliere p̄dicta s. adulterādo .i. tali post nubere
posse

Hacputa quā nosti carnalr. hec fit t̄ vxor

s. v'l cui cōmiserit s. de duob⁹ criminibus

Dispensat papa sup his cūctis memoratis

C̄tē Si adulterina pollutio p̄us v'l postea nō interuenient
quis dederint sibi fidem de trahendo p̄ hoc impedis min⁹
mem̄rio⁹ sequens inter illos soluto p̄mo.

s. fide xp̄iana

s. m̄rimontialr vñu. z
z fide h̄ua mulierem

Sepat ecclia sub cultu disp̄are iūctos

s. sur .i. ratificata sunt .i. grā data ḡ xp̄m

Necrata p̄iugia sunt. rite fide nisi ch̄ri

.i. in m̄rimonto

Ofredere nolenti caueas habitare fidelis

.i. infidelis p̄iux s. deum .i. cū te viro fidel

Infida sed cupiens nō blasphemādo manere

.i. maritū sun⁹ s. te .i. auertere

Nec seducendo v'l vt auertat neq; tendit

.i. cū tali p̄iuge infideli .i. cobabitare

Hac poteris sub spe querendi remanere

.i. dimittere nihilomin⁹ q̄r nō tener⁹ et cū tali manere

.i. ab illa .i. recedē

poteris

Linq̄re sed poteris vir credēs. hacq; recedes

.i. fidelis mulieri s. in sua infidelitate

Altri nec nubens. nisi post pueris ve nollet

.i. infidelis .i. cobitare s. deū z fide xp̄i

Hec habitare tibi sed blasphemādo repugnet

.i. tu fidelis q̄r fin⁹ b. tho. m̄rimonii nō ratificatū p̄ fidē xp̄i

solutū p̄ sequens m̄rimonii pp̄t infidelitatē cōiugis. nō autē

ratificatum.

Tūc poteris nubi credenti post mulieri

.i. cū iudaica muliere

Olim ḡt̄ilis nupsit muliere fidelis

De Impedimento Metus i Sacri ordinis

s' v'l illa

Aut ecouerso dum nō auerteret illam.

s. vir infidelis seu mulier infidelis

Nec blasphemauit dñm celi qz terre

s. infidelis. s. nupt. s. fidelis iudee. s. iudee fidelis. s. infidelis

Sic assuerus erat hester. salomō pharaonis

s. filie infidelis. s. m̄imonalis. s. m̄rio m̄hēdā sup̄dicū

Mate coiunctus qd̄ lege noua reprobatur

s. iugū infidelis. s. infidelis

Uno querso solo nō credula ples

s. ples. s. legitime

Si fuit etatis pfecte. libera vadat

s. pntem

Aut ad gentile v'l cum credete pntre

s. an pubertatem. s. pntem viz aut pte v'l m̄re

Sed puer ex̄ns sit cū credente fouēdus

Hecusare metus hos posset qñ pauescit

s. metu. s. metu. s. metu. mutilatiois

.s. fuitutis. s. metu occisionis l' mortis

Stupri. sine status. vberis. atqz necis

s. 4. p dicoz s. metu. s. rite zcta. s. dirimt

Qdlibet istorū znuibia iuncta retractat

.s. cadens in zstante. viz.

.s. qdibz pnt. metu

Est nā cōstantis hic nempe viri metus omnis

.s. vir v'l mulier. s. nō te cogēte aliqz metu p dico

Cur fuge dum poteris ne cōsensisse puteris

s. qñ. s. a viro ad zbedū. s. quia fugere potuisti ne se

cisti

Cū fueris rapta. sīnaūt iure ligaris

s. p m̄rio implendo. s. ad dispensandū sup dico

.s. metu aliqz iuramento

Si post iurasti violent. cōsule papam

viz subdyaconar. dyaconar. l' phatus

Ordine suscepto sacrato nubere noli

s. sic ordinat. s. dirimt dz

Post nubens rite cassat mox tibi iure

viz de diuortio. viz d' impedimento voti

Cetera cōquire sub Dsil J. numerose

M 3

ELXXI

Ite Joseph z moy
ses z xerut cū infidelis
bus mulieribz qz i il
nō eāt pculū subuer
sionis a fide z cultu
vni veri dei. h. cū ca
naneis mulieribz cō
trahē fuit phibitū.

Nota cū qmāe.
bit puer pntū in
fidelū uno illo
rū ad fidē xp̄i cō
uerso.

De Impedimen
to Met qz cadit
in pstatē viz. qz e
quadruplex.

De impedimento
sacri ordinis.

De Impedimento ligatōis matrimonial.

Est. m̄rimoniali s. alicui
De impedimento Li **L**oto cōstrict⁹ m̄lieris filio ligatus
gatōis m̄rimonialis s. cū q̄ ligat⁹ sum s. carnali s. alteri
līs, **T**pe quoniam reliquā noscam neq; nubam
s. m̄lieris cui ligat⁹ līs s. i. religiōe approbata e. et eccl̄uerso siue
nī p̄ de m̄lieris

Qua si nō coij monachus fieri bñ possim
s. aliquis s. vixit

Si vir abit lōge m̄lier que credit obisse
s. vixit

Et sibi cōstiterit varijs signis q̄z v̄bis
s. post talē certificatiōem

Inde viro reliquo q̄si libera nubere posset
s. q̄ diu v̄lōge abq̄ mortu⁹ reputar⁹

Si vir hic inderedit aut certe viuere nouit
s. icon vir s. vixit vez s. p̄mi adueni

Hunc mox dimittet. p̄mū sumēdo v̄spectet
s. m̄lier decepta

Attamēhi pueri q̄s nescia sic pariebat
Legitimi iure reputant. nō puer ille
s. vixit suū vez

Quicōceptus erat hūc post q̄s viuenerorat
s. act⁹ m̄rimonial s. scđo viro s. vixit suū vez s. v̄lōge
firmat

Debita nō reddet dum p̄mū viuere credit
s. m̄lier s. p̄mi vir s. debita s. m̄lier

Sz dū sit dubia de morte. nec exigit ipa
s. fidelib⁹ v̄tusq; sec⁹ s. m̄rimonial s. mutuo

De ligatōe p̄ clā
destituta. **O**mni bus eccl̄ia phibet clādestina dāda
s. clā destina s. reputat s. q̄ ad for⁹ extin
seū v̄lōge extin⁹

Talia cōiugia contracta putat q̄si nulla
s. eccl̄ie s. clā destina

Nisi ibi nō cōstat cōsensus plenus eoz
s. solū

Judicat eccl̄ia sup his q̄ sunt manifesta
s. clā destina m̄rimonial s. q̄s q̄ n̄ i facie eccl̄ie s. m̄

Cur si facta foient sub testibus irrita dicit
s. clā destina m̄rimonial eoz s. carnali copla. s. i. foro p̄dile

Sanctū hec dicta cōnubia v̄a putanda

De Impedimentis ligia. m̄rio. I Impo. coeundi

s. clādestina s. clamdestine contra/
bentum

LXXXII

Est nā p̄sens p̄ talia verus eoꝝ
s. tumler. s. viro s. clamdestina matrimonia etiā
nondū p̄summa

Ergo si nubas reliquo post talia vota
s. cum quo clam con s. cū quo sc̄do p̄traxisti et;
traxisti et; sine carna/ cū carnali copula
li copula

Mō pelles pm̄. sed pellas iure secundū
s. m̄rimonia seu vota

Omnes ⁊ pueri sic p̄ clādestina nati
s. quo ad eccliam

Sunt illegitimi p̄ singula iure putādi
s. manifeste s. clādestina m̄rimonia

Cū nec in ecclie facie sunt illa pacta
s. p̄ b̄ndictōem salte qd̄ pm̄ m̄rio⁹ s. in d̄ci
s. et statutū ecclie

Corā pb̄io quem ius p̄cepit adesse
s. clā p̄bētib⁹ s. ab ecclia ordinat⁹ v̄l de
putatis

Qur suadetur eis sine testibus hec padept⁹
s. mō in facie ecclie s. q̄ iure p̄t s. matrimonialiter p̄ b̄ndi
ctōem v̄l als

Dt nubant itex se pb̄io sociante
s. naturale s. accidentale

Ast tibi nature vitiū. q̄s mobile qd̄ dam
s. est s. in viro q̄ impedit ad cognoscendū mulierē sic
eunuchi habent naturaliter. sed in muliere nunq̄ impedit cō/
plexio frigida

Nature vitiū cōplexio frigida cuncta
s. q̄ naturaliter impedit p̄gscere ml̄ierē h̄ sepe ad h̄. non
impedit in lenib⁹ ⁊ siceis p̄bē pitit⁹
s. in potētia

Est ⁊ frigiditas senis. ac impos generandi
s. naturaliter ipotēs ad gn̄andū s. naturaliter artitudo. s. alic⁹

Dt puer existit. artatio v̄l mulieris
s. accidentalis venit s. voluntaria l̄ s. maleficū p̄ qd̄ ipedit

Accidit inde tibi castratio v̄l malefici
s. naturaliter viciari ⁊ ceteris. s. p̄bēt⁹ s. diriment

Dicti cōiugia si p̄stant sunt tibi nulla

De proliſ⁹ in clā
destinis m̄rimo
nijs natīs.

De impedimento
Impotētia Locūdi
ta vii p̄ mulieris

Impotentia na
tural Cocundi

Nota q̄ calorq̄nū
q̄ naturaliter p̄petuo
ipedit coitū ⁊ sic̄du
cif ad frigiditatē.

Impotētia coe
undi accītalīs.

De Impedimento Impotentie coenidi

E

Norandū fīm hosti. z. b. tho. in. 4° dist. 34. Si maleficiū cū sūguemiat mīrimoniō aū carnalē copulā tūc si maleficiū est ppetuū impedit z dirimīt mīrimoniū ita q̄ celebrato diuortio vir altā poterit ducere z mīler cū alio ūhere p̄t. 33. q. i. Si per sorciarias In dicto. c. dī exp̄sse q̄ dō p̄mittetēt z diabolo operante impediti p̄t hō ne coḡscat mulierē z hoc fīm pe. depat. In 4° p̄t fieri multiplī. Si tñ mīler ip̄a p̄ curauerit maleficiū non p̄t petere diuortiū q̄ culpa sua factū est. lv. dī. si euā gelica Si hō maleficiū ē tpale nō impedit nec dirimīt mīrimoniū Et a p̄ncipio quidē Maleficiū qdlibet p̄sumif tpale. Si postq̄ cōiunges p̄ trienniū sīl cohabitauerūt dates opam carnali copule si adhuc durat impeditiū q̄ sc̄ se cognoscere non potuerit p̄sumif maleficiū esse ppetuū vt extra eo. laudabilem. z c. vlti. Præterea fīm. b. tho. vbi Si post trienniū diuortio celebrato redēar potentia se cognoscendi tunc si maleficiū fuerit vle respectu cuiuslibet p̄sonae. z tūc si alteri nupserit ostendit maleficiū non fuisse ppetuum vnde debet redire ad p̄mum. Si hō maleficiū fuerit ḡticulare respectu specialis p̄sonae. tunc cum vtriq̄ datur licentia cōtrahendi cum alijs non p̄t ad p̄stum matrimonium redire. cum p̄mum mīrimoniū nullum fuerit z secundum sic verum.

i. ipotētia v̄l'impotens ad generandū. i. aū pubicē
Impos ḡignendi velut est pueri ve puelle
s. ad ūhēdū z generādū z cocundā s. puer z puelle
Impedit ad t̄ps donec pubes sit vterq;
s. viri i. ad mīro^m s. q̄ altq̄ medicinalia
ūhēdū calefactiua

Inde senis frigus nihil obstat nāq̄ medef
s. mulieri alicui s. vir s. ad coenidi
Quiq; sciens nubat q̄ frigidus est z inept^o
s. cu p̄dicto viro s. talis s. a muliere
Si remanere placet mulieri. vir neq; cedet
i. arta mīler nō recedet s. viro sano s. mīler
a viro sano si placet rema
nere cum ea

LSic z erit. cuiq; dū nupserit arta scient
s. viro sanus

Sed quisquis nubens mulieri quā sciat arta
i. viro alicui s. aliq s. vir s. naturali
Quiq; sciens nubat mīler q̄ frigidus extat
s. sanz cū arta z mīler cū frigido z impotente
Tunc p̄iter viuent q̄si fr̄es atq; sorores

De Impedimento Impotentie coeundi.

.i. vir et mulier sanis superdicti nuptiis ineptis.
.i. in matrimonio

Sit tamen imunes aptis post nubere temptet
.i. nec diriment .i. ploras de casis puta frigidum et artas
Stabunt coniugia. sed primas rite iubent
.i. in coabitacione vel als eis prouideat

Osi teneant secum quasi fratres vel sorores extet
.i. simili modo sicut fratres et sorores se tenebunt si frigidus est
arta mutuo scient experientur .i. mulier

Sic se frigidus arta gerent utroque scientie
.i. nubere non debet .i. ab artitudine

Non capit arta virum nisi spes sit eam medicandi

.i. arta .i. viro .i. mediate .i. artitudo

Sit tamen hec cuiusque nubat quod non medicatur
.i. diuortium faciat .i. viri assumptio in matrimonio

Et post apte vel usu coeundo secundi

.i. vir .i. hunc sibi arta

Iam nihil obstat quin primus eam retinebit
.i. vir primus .i. mulier

Et mox si nupsit reliqua dimittitur ipsa
.i. emiserit .i. arta .i. castitatis via per confessionem approbat ordinis vel filii

Mulier dedit hec prima casti solenia vota
.i. arte mulieris .i. cum scd a muliere cuiusque post diuortium experit

Vnus virum primum dico remanere secunda
.i. quod ad hoc tempore .i. viro .i. fuisse alius

.i. primus vir superdictus

Pellet et hic primam mechatam rite probatam
.i. simplex votum castitatis .i. viro probata

Dolor si castum simplex hec prima volebat
.i. votum simplex .i. cum scd viro

Post quod contraxit manifeste rite secundo
.i. viro a quo per diuortium propter artitudinem separata fuerat

Primo reddetur prorsus. nec mecha putetur
.i. propter artitudinem quod est secundum viro curata est

.i. laxata per diuortium propter artitudinem

Cui fuerint dubia quoniam laxa priora
.i. per accidens saltet

Ipsi castrati coeundo prorsus inepti

LXXIII

De Impe. Impo. coeudi De Indulgētis

E

s tractū s. de iure s. scindūt i. maleficiati vīz dīb
nō ē spes remouēdītā
le maleficū

Coniugū scindūt sic ppetuo malefacti

Nec quocūq maleficio reliquū remouēt
s. maleficū s. tu xpiane
s. maleficū s. medys

Nota qūo p nul
lū maleficiū pdi
ctū Impedimen
tū remouere dī

Cetera p̄tinētia
ad istā materiāz
ḡrēs. d. Diuortio

Sisaltē velles hoc illicitis medicari

Optuta subsidiū p demoni aut paris extē
s. maleficia i. posse remouēt

Si qz iā scires puta talia sic remouēndā
i. nihilomin⁹

No minus hec obx tibi ppetuo reputat
s. curispētē s. maleficia

N̄ fert wilhelmus mala talia posse mederi
s. q̄s iugis iola subsidia s. subsidys i. intelligēdēbēo

Per qdā vana. qd̄ d licitis puto dici

¶ De impubib⁹ R̄. sup̄ de impedimēto publi
ce honestatis iusticie.

¶ De Intendi. r̄hs R̄. sup̄ de casib⁹ cpi.

¶ De Incestu. R̄. i. de peccato luxurie.
i. tpale z nō culpā quā sol⁹ dī in p̄trōe dītē

Indulgētie dāt
solū ad remissio
nem pene & non
culpe,

Laxari penā facit indulgētia solā
s. indulgentiā ecclie & papale

Ergo p̄ tale non laxatur tibi culpa
s. culpā s. autoritatue i. p̄rito s. eius penā eternā

Quā deus indulget solus trito qz laxat
s. quācūq p̄ p̄cis debitā

Sic penā p̄rie dīs hanclaxare p̄baē
s. quācūq s. p̄ ea debitā s. de⁹

Mā culpa stāte penā dimittere nō vult
s. canoniciū vīz in cl. Religiose dī p̄ilegio
i. phibet

Quare iusvetat a culpa solui qz pena
s. i. bull' apliq. i. q̄

Ergo dū fat̄ put indulgētia def̄
s. itelligēdī. s. simplē

A pena culpa nō credas soluere culpam

De Indulgencijis.

Sed indulgentia sic datā
Si p̄ eam papa cōcedit ut ip̄e valebis
s. in effectu v̄o q̄ p̄ tritio v̄r delere culpā dispositiue. a do
q̄m effectiue delef eā remittēdoz sū remissio culpe referit ad cō
tritō em z p̄fessionē v̄z q̄n indulgentia v̄r eē a culpa

Saltē cōtritus p̄us aut p̄fessus ab aī
s. v̄l ab alīq̄b̄ iuxta tenorē s. et̄ excessib̄ z enormib̄ z ab oī
bulle s. p̄ fuitē sacri b̄ cēsūrū iuxta rēorē bulle sc̄ q̄nq̄
plus q̄nq̄ min⁹

Acunctis solui q̄ntū grauibus puta culpis
s. culpas z cēsuras s. sibi soli
Quas p̄sul iure p̄it quas papa refuat
s. t̄pale sc̄ h̄ v̄l in purgatorio solū s. papa. s. p̄ indulgentia
i. p̄ter sup̄dicta

Tuis hinc penam quā debes ip̄e relaxat
s. indulgentia a pena z a culpa i. remissio v̄r indulgentia

Hec dum p̄staē plenaria grā fert
s. bulle indulgentiaz v̄z ista p̄ba cuī p̄bis posic̄ in
p̄ncipio sequentis p̄sus

Quādo forma tenet. v̄e qui penitet om̄is s. Hec p̄. de pal.

s. volentē indulgentias p̄mereri suffic̄ q̄ tal
sit in p̄posito p̄tendit z nō oporteat cuī antea eē p̄fessum. s. bu
ienō p̄sentit Unib̄o. q̄ tutū nō est

Et sit cōfessus. satis ē hunc yelle fateri

CItem Panor. in. c. omnis v̄triusq; de pe. z re. z Jo. an. in
d. c. quod autē z in glosa in cle. **U**nica de reli. z vene. sanc. et
Carb. ibidē tangunt q̄ ille qui confessus fuit in paschaz post
cēdicit in mortale p̄ctū si conceratur de eo z deliberet confite
ri in quadragesima furura censet icur confessus z contritus. et
sic habebit indulgentiā. licet hecipia sit opinio tutius tñ ē con
fiteri cum vix sciant seculares p̄teri

, i. sine purgatorio s̄m b̄m tho. s. indulgentiā z s̄
p̄ modū suffragij

Quolat ille statim q̄ consequit̄ ḡnale
s. s̄m b̄. tho. i. purgatoriū v̄z q̄ nec xp̄s post resur
rectōez ex purgatorio libel
rauit aīas

Necep̄ ea papa limbū poterit vacuare
s. ḡnale indulgentiā l̄ plēariā. i. meref. s. v̄tusq; sex⁹. s. actu

Hanc testātē thoma deportat q̄sq; p̄fessus
D. ñ

LXXIII

De Indulgencis

E

s. gñalē idulgētiā s. dñ q̄ baptisat
v̄l plenariā s. visitata p̄ aliques
cā deuotis

Hanc fert baptismus. iubileus. terraq; sc̄tā

Nota modū Cō/
fitēdī nc̄cio sub
indulgētiis.

s. ad pmerēdas q̄scung indulgētias

s. p̄tā mortalia s. occurunt

Sufficit oblita mortalia sola fateri

s. in articulo mortis s. indulgētiis pmerēdis

Flamen dū nec adest sup his laico fatearis

Nota dñmaz int̄
Indulgētiā ple-
nā. pleniorē. ple-
nariā. + plenif-
simam.

s. p̄tī s. solā s. indulgētiā

Mortalis penā laxat tibi grā plena
s. indulgētiā s. e p̄ indulgētiā. s. p̄nīe

Plenior existit dum fit laxatio pene

s. peccato s. etiā

Que fuit iniūcta p̄ mortali. veniali
. s. indulgētiā plenior s. alio nōne

Ista solet dici plenaria nōie verso

Citem istam plenariam indulgētiā & sequentē sc̄ plenissi-
mam solus papa p̄feret h̄z

s. k. s. p̄nīaz p̄ p̄tis & iure v̄l al's s. p̄nīaz. v̄t̄

Plenissima idul-
gentia.

Ast in iungendā s̄l iniūctam tibi penam

s. solut s. remissio v̄l indulgētiā

Dum laxat papa plenissima grā fert

s. pdicaz indulgētiaz v̄z plene plenioris & plenissime

s. in bullis

Quelibet istaz plenaria sepe vocat

s. pdicte dñne indulgētiaz

Sed stricte sumpte p̄ bullas raro notant

s. indulgētiis pmerēdis

Qui sup his peccat sperans nihil inde meret

s. indulgētiā s. ex bullarum tenore v̄l co-
ferentis int̄cōe

Kpa valet tñ quantū resonare videtur

s. pape (Eausa). s. rationabilis causa seu nc̄itas ev-

citē militantis & discreta cā v̄z iusta & utilis. & si aliqd istoq;
defuerit indulgētia non erit efficax.

Si tñ autoritas assit. sanaq; causa

Idē p̄ dñcī & his q̄
lub calispē tali mō
Cōfessionalia capi-
unt aut p̄curant.

Quatuor requi-
eunt ut indulge-
tie valeant.

De Indulgētijs.

s. papa s. suscipitē indulgētias
In saltem dante si te mortale nec angit

s. indulgētiā q̄cūq; .i. indulgētia vñ fīm
s. suscipiēs in tenorē bulle vñ lntē
dulgētias tōem̄ferentis

Qui capis hanc dico si das qđ grā poscit
s. indulgētiā

Ergo quis bulle studeat completere tenorem
s. faciendoꝝ p indulgētijs pmerēdis
s. indulgētia

Si partē fecit nec totū nulla valebit

C Scdm panor. Non fraudatur indulgētis qui faceret pē/ intentiā sibi in iunctam quā posset facere ut pētū sūn requireret
Pec fīm panor. a doctoribus cōiter teneatur. Si dicereſ alicui volenti pmerēti indulgētias pro tot diebus quibus ieuina reiāz deberes. debes dare tñ alias non habebis s sufficiat q faciat fīm q ei conuenit. C Licit aliqua t̄palia quandoq; denatur pro indulgētis pmerēdis tñ hoc sine symonia sit. qrls la t̄palia ad spūalia ordinant̄.

C Nota q papa Indulgētiam dare non potest p libitu sue voluntatis & p pia affectione. & necesse est q aliquid fiat p eis merendis.

s. halijs p p̄cipiatōem & restrictōem .i. autoritas
s. indulgētias

H Ist soli pape p̄standi plena ptas
s. indulgētis datis alijs .i. soli p̄ & p̄ncipalr

L Papa datis vti valeth aut tñ has sibi ferre
s. viuis nec mortuis s. p se s. indulgētias

N On alijis quisq; q̄s pmeruit dare posset
s. p̄tālū in bullā vñ alias

M I dederit papa.

s. de iure s. indulgētias
N ullus dat p̄sul plus quadraginta dieꝝ
s. sue dyocesis .i. meret

Q uas alibi dando prop̄pūs nisi subdit̄ auferit
s. indulgētias s. ep̄i diversaz dyocesiū s. vñ altari alicui

H as cur si plures vant ecclie spēali
s. qlibet cuiuscūq; dyocesis pmerēt illas indulgētias
s. indulgētiꝝ dies

S ingul̄ haut plures nisi q̄dragita reportat

LXXV,

Hic notaſ q pñr
pferre indulgenti
as & qb̄ modis
ep̄i.

Itē p̄ mortez pape
Indulgētia data p
en durat fīm Inno.
i c. trāllatiōeſ d offi.
Lega.

De Indulgentijs.

E

.i. sue dyocesis et non episcopi alterius

.i. meret viri indulgentias

Presulis ac proprio timore tunc subditus auctor

Item legatus domini pape in terminis sue legationis perpetuas indulgentias facere potest. Item alij prelati inferiores suis seculares sive regulares ut abbates et monachi non possunt dare indulgentias nisi ex speciali concessione vel privilegio vel prescriptione et monachorum. Notandum quod duobus casibus per Archibus episcopis et episcopis concedere indulgentias non suis subditis. Primus est ubi Archiepiscopus concedit similitudinem totam suam paucitatem non sicut eius subditis nisi in casibus a iure expressis. Non valent enim nisi existimatis de paucitate non aduenientibus qui ibi non habent domicilium. Secundus casus est quando illi vice non subditi volentes eas accipere habent licentiam a proprio episcopo et secundum aliquos a proprio sacerdote parochiali. sed virtus est ab episcopo. Sufficit etiam licentiam metropolita vel consensus eius. Etiam Bulgarum in spe ex causa iusta episcopus per statuens in dyocesi sua procedere ut indulgentias sive plenaria aduenientibus de aliena dyocesi non tam posset procedere quod indulgentie ab aliis episcopis in ea dyocesi processse valeant.

Sanctificans templum presul solus dabit annu. f. indulgentiarum
i. in paucitate viri tota sua per dyoceses suos et suffraganeos
f. indulgentias quae sua dyocesi dae per

Douincipioria fert archieps illas
i. dyocesi s. ois non archieps s. in indulgentias et
alibi solus per suis subditis

Porro sua dyosia reliquias solus dare debet
i. episcopo proprii s. sacerdos s. indulgentias etas

Li Presulis assensu dyacon si amen quod perstat
i. sacerdoti indulgentias

L Haud ob mortale suspeditur ista potest
i. indulgentias s. de iure

L Haec collator poterit non esse sacerdos

Quadragesima dies quod indulgentia donat
i. quadraginta pnie s. penitentialis hic vel in purgatorio

Signant quippe dies totidem laxare doloris

Nota quod intelligitur vel dies indulgentiarum.

De Indulgentijs.

Sicut annos quibus ipso dolere teneris
s' v'l dies .i. penitere
.i. pnie v'l dies .i. sacdos .i. iusticia diuina
.i. per canones penitentiales
Quos annos taxat sacer. aut ds. almageste iura
s' pnie l'dies .i. vbi n' ē mot' nec tps rīo nec āni nec dies
.i. purgatoriū .i. pdcos annos pnie
intelligendos
.i. vite b' tps

Hos annos celi neclimbi sed cape mudi

Csicut in mundo. 40. dies pnie plus valent vni pficiētiā
majori feruore quā alterius 40. dies indulgētia plus valētiā
li q' cū maiori caritate seu rei date q'ntitate accedit.
.i. gpetua idulgētia .i. daf
.i. in q'cunq' loco

Iugis vbi ferf' hec indulgētia sacra
l. ad talē locū vbi ē indulgēna pperua .i. talē indulgētia

Duc quotiens vadis totiens in eūdo mereris

Ad tps lata. decies licet is. sel' aufers
l. indulgētias .i. alicui loco vbi s' idulgētia .i. aduentens
.i. meref

Ltantas vicin' quantas fert quisq' remot'

His sicut laicus valet vti relligiosus
l. indulgētis .i. quicq'
l. relligiosus .i. siue in dādo cum li
centia sui superioris siue aliquid aliud spūale faciendo

Dum tñ id pagit qd ab illo papa requirit
s' oib' indulgētis f'm b. tho. l. q' spectat ad religionē suam

Lplus valet obseruās sua singula relligiosus

s' indulgētis .i. i. caritater grā. l. a pēa pur
gatorij liberando per modum suffragij

His quas papa dedit defunctos rite iuuab

s' q' als n' poteris .i. i. grā. d'fūctos p' idulgētias

Sic anit hoc bullā. tñ illos soluere posses

s' in grā .i. in grā .i. lice in mortali

Seu fore orando iejunando celebrando

s' p' defunc' .i. tāq' actor et suffragator i grā ex'ns

Aut pegrinando v'l'genis cōtribuendo

s' penale

Aut faciens silē si te mortale nec vrget

LXXVI

Nota q' d' perpe
tua idulgētia. t
q' ad tps.

Relligiosi pnt
vti idulgētis si
cut et laici.

De indulgētia q
ad defunctos.

De Indulgencijis.

E

suffragijis faciebris p. defunctis se qz in mortali legit p. defun-
ctis nihilomin' ei' efficacia q. malii ministri non impedit sic ne
efficacia alioz sacroz

His in predictis demi debet sacra missa

Constat q. papa non habet autoritatem super mortuos
q. se et directe et sic indulgentie non valent mortuis sed per mor-
tuum suffragij bene valent secundum coem opinionem theologoz.
Alij autem tenent q. quando indulgentia est a papa taliter data
q. etiam p. mortuis posset fieri id quod imponitur. Et ita est
fm b. tho. Pe. et Aug. de ancho. Et ad illud quod dñs dicit
Dath. xvi. Quodcumq. ligaueris super terram. re. Respo-
dent referri ad papam existentem super terram. quia cum moy-
tuus fuerit amplius ligare v'l solvere non potest et sic q. modi
indulgentie morruit in purgatorio per indulgentias pape et pe-
nis absoluuntur et mortuis valent fm b. tho. et ceteros sup-
dictos. Requiritur tamen si debent valere q. tam ille qui accep-
pit q. ille p. quo accipitur sint in statu gratie. Item aliquis
posset pro aliquo viuente facere si papa hoc expedit. et si ille q.
pro alio meretur indulgentias illud facit quod ordinatum est.
Carta q. in talibus indulgentijs p. defunctis aliquis dans
p. liberatione vel relevatione defunctorum illud scz quod co-
mittitur non requirit q. p. sicutas.

De cruce signis.

Si resonat bulla cruce signato fore dandas
i. mories i. an p. fluctu v'l anq. exeat aut in via
i. indugentias dictas

Decedens an p. gressum rite meretur

i. excoicatois maioriis

Sub g. p. e. p.
hibent indulgentie
p. mulgari mo i/
debito.

In virtute g. sic sub pena maledicti
i. religiosi o. p. uilegio i. q. buscungz

Ex clemetinis m. datur religiosis
i. dictas et quascunq. alias indulgentias i. ipse religiosi
i. denuncient

Cetera s. Questu
ar. vide. i. lit
ter. Q.

Has indiscretas ne p. m. decipiētes
i. questuarij

Quid sit Qua-
dragena q. etiā p.
indulgentiam re-
mittit.

Non indulgentias questores alias dent

i. dycesan' ep's
Quas nisi papa dedit v'l p. sul cōtulit illis
i. o. ure i. illemodus pe-
nitendi i. penitentiam
agere

Quadraginta dies dat q. dragena dolere

De Indulgē. q̄ad Carenā Quād. i Sep.

*s. xl. dieb s. sustinēs q̄dragenā
In q̄bus a tēplo pulsus . caput hauit tegit ille* **LXXVII**
*.l. p̄ficitur in p̄dicta p̄nia
.l. in scđa feria*

Ip̄e die lune nullas carnes comedebat
*.l. feria i. vno solo ferculo
Quarta nēpe die vescendo cibo semel vno
.l. cibū. l. sine lacticiñs i. p̄medere d̄ iure. l. in sexta feria
Quē quadragesima mandat. feria q̄z sexta
s. q̄dragea talis p̄tēcti
Lōspersi cinere panis tria frusta fauebat
s. cl. dies s. penitens
Annis post septē nec carnes hic comedebat
s. cepit bibēdo*

Nec vinū sed aquā nec lectū balnea cepit
s. dormīdo
In terra lapide v̄lin assere iure quieuit
s. septē annis s. eucharistie
Istis expletis cōmunicio post fuit illi
s. circa p̄dicta
Hec p̄ mortali quondā sic iure siebant *Cnotorio*
s. penitere p̄ mortali
Quadraginta dies fac ip̄a carena dolere
s. sup̄vz s. fieri i. talmod⁹ penitēdi
Que q̄dragenā memorat iubet ip̄a carena
s. ip̄a carena
Arct⁹ cibis phibet vesci cōibus ip̄is
s. phibet i. vitare
Sichōim cūcta cōsortia rite cauere
s. fieri

Annis ⁊ septē ieunia dura iubebat
s. septē annis s. eucharistie s. p̄tēcti
His sic cōpletis cōmunicio redditur illi
s. l. p̄dicta. l. illo mō penitēdi s. p̄ vno mortali p̄cō
Vinctus septena septē dolet ille diebus
s. septē dieb
In cūctis illis ieunia dura ferebat
s. p̄dictā s. sup̄p̄dictā s. p̄fata
Istam septenā q̄dragenamq̄ carenam
s. remittit. s. ch̄riana catolica ⁊ aplica ⁊ atque Inno. s. q̄.

Clemens p̄mus.

Nota q̄d sit Ca
rena q̄ et p̄ idul
gentia la pat,

**De Septena In
nocenti⁹ p̄mus.**

De Infamia ciuili.

E

s. indulgentia s. in pmitua ecclia et diu post
Quam tui antiqui p̄es raro capiebant
s. qd mltō melo est

Qui magis in merito p̄io gaudere studebat
Antho. dū nulxp̄e habem⁹ ex sacra scriptura de indulgen-
tia quis ad h̄ inducas illud Apł. Si qd donau vob⁹ p̄ter
vos in persona chri Nec etiā aliquid ut d̄ Ide Antho. dū Indul-
gentia h̄ ex dictis antiquorum doctoz h̄ modernoz. D̄ tū greci
gorum imposuisse indulgentias septennes in stationibus rome.
Qualit aliqs absolut⁹ p̄ indulgentias pape ab
oib⁹ censuris in p̄fessione occurritib⁹ et tunc as-
soluit a neglectis censuris quere sup̄ in lēa Q. in

s. ciuit̄ s. 3. q. 7. s. porro int̄ fine de Absolutione
Infames ipso iure qui sunt.

Infames iure sunt mut⁹ surdus et omnis
illegitime etas viz p̄dicoe

Impubes. vius. furiosus. sic minor annis
dece et septē. ultra usurā accipies s. etiā ciuit̄ isaias
Septē cū deno. fenus facies. 30 domita

vsurari s. etiā ciuit̄ infamis ē
Addit̄ usurā capitali criminē victus

s. ciuit̄ infamis ē ipso iure .i. fedavit sedat

Quosq; calumpnia publica iuditij maculavit

s. infamis ē ciuit̄ .i. cū bestijs

Pro lucro pugnas cū bestiolis in arena

s. ciuit̄ .i. nō sacro et sacro

Nota q̄ p̄hibent
Infamis ipso
iure.

Omnes infames remouent ab ordine cuncto

i. p̄ evidētiā facit

Postq; convicti sunt facto iure ve saltem

s. ciuit̄ dice⁹ .i. ab oīs ordīs suscep̄o

Infamis nullus dat irreg. sed p̄hibet

.i. nō sacro et sacro viz minorib⁹ et maiorib⁹

Ordine de cuncto. s. infamis ciuit̄

Nec sit ei dignitas. hic nec testificet

s. sit s. nec sit

Haud procurator. accusator. neq; iudex

s. ciuit̄ infamis s. dictr⁹ .i. sdicatos ciues ac⁹

.i. q̄cūq; quis n̄ sit isaias ciuit̄ ut d̄ s. pp̄ sex⁹ ipfectoz

Postulat haut talis. paget nec semina dicta

s. ciuit̄ .i. aliq⁹

Oicit̄ infamis quis facto seu puta iure

Infamē facto diccius opinio prava

De Infamia ciuili dupli.

De Infamia ciuili et de Interdicto.

Et corā graib⁹ q̄ bonis de criminē quodaz
vīz ut legē īmēc **LXXVIII**

Iure sed infamē dic quē ius dat fore talem
Vt qui d̄ furto cōuincit aut in arena
vīz s̄. Aliquid t̄lē q̄d sit silis ifase
Hugnat p̄ lucro cū bestiolis q̄d tale
vīz s̄. Addit⁹ vīsura. r̄c.
Vtp̄z in metris paulo sup̄ recitatis
Debilis ip̄e fide simplex d̄z p̄ hiberi
cōicet s̄. infideli s̄. in fide
Ne cōueretur cū gentili nisi firmus
cōicatio
Hic sit xp̄icola cuius cōmunio posset
p̄uertere magis
Vertere gentile plus q̄d subuertere se se
t̄plex s̄. vīz s̄. vīz
Hst interdictū gniale sil sp̄cale
singularis
Tandem singularis est interdictio q̄dam
Dum fert contra regnū. gniale vocatur
ecclasticiū cūtate aliquā
Aut h̄ castrū vel collegiū v̄l in vrbem
vnuersitas p̄pli
Vlsit cōitas aut p̄uincia constet
sequētes casus
Hos interdictos gnaliū accipe iure
cūtias villa v̄l castriū dictū ē gnaliū cūtias loci
Vrbs seu collegiū. foret aut locus hic gnaliū
ecclasticas s̄. aliq̄s dicoꝝ ḡt̄ agnū
Ecclie cogens p̄sonas soluere guidag.
ecclastica p̄sona aliq̄ sp̄nal v̄l usq; sex⁹
Aut tholoneū p̄ rebus quas neq̄ ducit
Causa mercandi sed p̄ se rite fruendi
gnaliū infdicto sunt infdicti oēs er iure
Inde locando domos v̄l ductas esse sinētes
aliq̄s alienigena. i. exerceat
Quis put vīsuras externus compleat ipsas

Nemo fidel' nisi
firm⁹ in fide cōi
care d̄z cū infide
lib⁹ p̄m b. tho.

De Interdicto

Hic nota tripl̄y

interdictum

Hic notat̄ quā
do d̄r Gniale In
terdictum esse.

Hic p̄nē ponit
casus q̄b⁹ d̄ iure
ponit interdictus
gnaliū.

De Interdicto Generali.

E

Dicitur nota quod non esse generalis interdictio nisi solus intelligatur regnum vel
provincia seu civitas. sed etiam castellum vel villa. Extra vero per legem. Etiam
et sic per quamcumque locum interdictum generale. **C**ontra interdictum loco sub
appellatione civitatis castri ville. Collegium et universitas populi
et hominum non sunt interdicti. Civiles illorum civitatum seu homines illius
castri vel ville cum predicto loco est interdictus propter delictum domini vel aliquem
cuius particularis plone. Unde et si non in illo loco interdicto non alibi posse
restituere diuina nisi tales sint culpabiles et causam dederint
interdicto. Tales enim infra dicti sunt vobis utrumque infra. Idee esti in
terdictum sit latum propter delictum populi vel ciuitatis ipsius loci.
Desinat exco. c. si finia. li. vi. Jo. Cal. **I**te civiles habitantes
proximo extra civitatem Suburbia et contingentia edificia. In
terdicto populi vel ciuitatis intelliguntur et ipsi interdicti est utrumque
civis habetur ex quo ponunt civiles vel universitate interdicti.
Cite quoniam interdictus populus alicuius est et tunc singulares plone illius
populi cum sint infra dicti nec in illa fratre nec alibi poterunt ad diuinam
nec ecclesiastica sacra admitti nisi in casibus a iure expressis. quod videtur
patent in. c. Almali. vi. scilicet et quantum est de singularibus plone illius
lo infra signant per ipsum. **I**te cum interdictus frater alicuius domini intel-
ligatur de illa quod est sua quod ad dominium iurisdictionale multos
tius si frater esset illius domini propter similitudinem et absolute. **I**te quoniam in
terdictus clericus alicuius loci non est hoc est populus illius loci interdictus que
hec sunt diversa et eodem modo extra finia ex. c. si finia. li. vi. **I**te
Si interdictus populus vel universitas seu collegium aut coetus aliqui
cum loco non per hoc intelligitur locum interdictum finem Jo. an. in. c. Si
finia ex. c. li. vi. quod alibi est Interdictus loci alicuius universitatis vel
Collegii de vsu. c. i. li. vi. Poterit ergo celebrari alta voce in illo
loco ut prius cum interdictis exclusis.

s' de iure infra dicti sunt oes infra dicto generali

i. s' aliquem

Dando represalias in quemvis sicubus sacris

s' represalias

Huius sine bona generaliter has quod latas
s' ciuitates vel dominiores s' alias infra dicti sunt ipso iure
s' in ordine

Tendunt ad sacros. infra reuocent nisi melius

s' in hac parte septa s' infra dictum generale post ipso iure

Que ius rite docet si non tenet officialiter

i. q' fit

Cuiuscunq' loci. putetur electio pape

s' infra dicta est generaliter ipso iure s' dans

Orbs ois sed non romana consiliumque favorem

De Interdicto gñali i Speciali.

Seu dans auxiliū cedenti v'l' mutilanti
i. peccanti
i. occidētib' cardinalē
Romanū cardinalem plectētibus aut hunc
i. ep̄m
i. alij itdā ē
Pontificē temere p̄riū cedens capiēs vrb̄s
i. peccare
i. vrb̄s aliq̄ ep̄m s. ḡuissores
Aut iubet hoc fieri seu banniat hosq; tuendo
i. si r̄ inf̄ dicta ē
i. peccantib'
Herb̄s dans consiliū feriētibus hisq; fauorez
i. p̄fatis oīb̄ qd̄ inf̄ dictū gñale i. irregulāris
i. se
i. deiture
Eis interdictis miscens infamis h̄z
Ost interdictū spēale quidē puta qn̄
i. eccl̄ia ciuitat̄ aut ville v'l' castri
i. interdict
Vnica parrochia phibet seu sil'oēs
s' interdicunt
i. i. ciuitate aliq̄ i. i. vna tota pūncia
Eccl̄ie sacre q̄ sunt hac vrb̄e ve tra
i. extra p̄fatas eccl̄ias spēales sic inf̄ dictas
i. in eodē loco extra p̄dās eccl̄ias
Nō minus ex tēplo possint illic celebrari
i. missa & alia dīna officia i. prochianos
Singula diuina sil' audiri p̄ eosdem
i. ut p̄fer despēali
i. irregulāris
Hoc interdicto celebrando loco d'aris irreg.
Chora Eccl̄ia ppter delictū alicui' non debet interdicta h̄z
le qui deliquit debet puniri nisi ille qui deliquit esset dñs loci.
q; tunc sua inf̄ dici terza deberet.
s' & eccl̄ia aliq̄ inf̄ dictā ē p̄ ip̄o iue ip̄op̄ et̄ & sic d̄ seq̄ntib' casib'
i. iniuriosa
Qum fuit enormis effusio sanguinis acta
In tēploq; forent homicidia facta maligne
i. irregulāris s. loco sacratōs h̄ graui peccat
i. effusio & sanguis
Non est infamis tali celebrans violato
Hoc ve sciens faciens
er' si semē non cadat in trā fīm pe. de
pal.
s' ex p̄posito
Authōis cōstat effusio seminis acta
i. fornicatōez s. in se v'l' in alio
Seu p̄ adulteriū v'l' luxuriā zodomiam

LXXIX

Interdictū spēale

Quō oēs Belligi
osi excoicant nō
suātes int̄dictū
matr̄is eccl̄ie vi
desup̄. h. Exēpti
v'l' nō. &c. vic̄ de
Excoicationib'
pape,

Quinuis n̄ cadat i. t/
rā fīm pe. d̄ pal.
Notādū q̄ i. h̄ cāu &
i. cāu imē & seq̄ntē vi
c̄ d̄ effusio & scis. Et̄
ēita inf̄ dicta q̄ ante
recōsiliatōez n̄ dñt in
ea diuina officia cele
bri v̄t̄ in seq̄ntib'

De Interdicto Speciali.

E

Noscens siue suā quis in ecclia mulierem
minis etiam fūm per̄ de pal. si semen non cadat in teram
Si p̄curata studiose sit tñ illa
vīza versu Lū fuit enormis. i. ecclia
zē. vsg. huc

Lasibus in fatis ita templū stat maculatum
s. officia s. p̄us i. recolitato

Dit nec diuina fiant nisi consiliato

Saltem si dicta carnalia sint manifesta
s. tñ i. irreglaris. s. loco sacrato v̄l ecclia s. p̄ effusionem

Nō est infamis tali celebrans maculato
s. celebriādo in dicto loco s. p̄ dicam

Hoc ve sciens faciens

CRatio istius ē. sez quare non efficit irreglaris celebrās in p̄
fatis eccl̄hs v̄l ecclia. q̄r ecclia sanguine violata nō ē p̄rie in p̄
terdicta. s. sanguine violata. H̄ili mō dicendū ē suo mō de se
quenti cāu. quia g sequentem casum dī p̄rie semine polluta
z non interdicta.

Hinc p̄sonoz templū discordia claudit
s. illis celebranda

Cessant diuina donec p̄cordia fiat

Sic templū symone p̄ questū dico sacramum
s. z ecclia inf dicta est s. ecclia

Si sine cōsensu sit p̄sulis illa sacra

f. deserto
Aut sine reliquijs. seu vasto non habitato
s. immediate dictis cī duobz vīz qñ ecclia aliq sanguine viola
ta ē v̄l semine polluta vīz sup̄.

Lasibus his cūctis nec es infamis celebrādo
s. fūm Jo. Cal. i. inf dic eccliaz vīz p̄ aliquā cām sp̄calit dī p̄
dictis s. irreglaris

Ni p̄sul. phibet q̄r tūc celebrans eris irreg.
i. ecclia aliq i casto p̄dictis relati
as existente inf dicta

Stans interdictū templū sp̄calit inq̄

Nota Irregula
ritatē

Ego Anth.

Nota quo itelli
git Capit Alma
in sexto tpe int/
dictu.

De Interdicto spēali i singulari.

In 4° p̄ncipalib⁹ festis i iure admissis s. illis c. in sexto d̄ in/edicto gnali.

Nō celebrabis ibi diuina put canit alma
s. debet intelligi .i. illo ca⁹ d̄ Interdicto gnali i sexto
Sed vult qñ locus foret interdictus c. in alma
s. infidicū

Dū gniale dat. locus interdictus habet

Ac econuerso

.i. sic d̄ cā. i. singlari

Dorro singlari est interdictio qñ
.i. alicui psone singlari .i. sacra aliq
sive clericu sive laico

Interdicunt cuiq. spēaliter vlla

Aut sacra sil omnia. v̄l. phibentur
.i. dñis s̄c. phibent

Officijs fungi diuis certis v̄l. ab omni

Llomine si constat interdictos. t̄c. quere ifra
de Irregularitate. h. eodem

Hec interdicto gnali iure teneto
.i. cuiuscq

Omnb⁹ ecclij cuiuscq status reputandis
.i. celebratōes missaq. et hore canoice

Quotidie voce fient diuina remissa

.i. n̄ plata .i. ad dīna

Sed valuis clausis campana non resonante
h̄ nihilomin⁹ pulsari p̄ ad p̄dicatōem ad salutatōes angelicā
z ad alia q̄ p̄prie nō spectat ad diuina officia

Nec sub priuatis resonet cāpanula missis.
.i. exōicat⁹ maiore

Ac interdictis exclusis et maledictis

Dempto natali dñi cum paschate semp
.i. silt demis
.i. assumptio

Et penthecoste sic sumptio v̄ginis alme

.i. festū corporis ch̄i .i. papa

Accorpus ch̄i martinus quintus adequat

In q̄bus aptis valuis diuina colunt

Campanis tactis celebrando vocibus altis

.i. P. ij

LXXX

Nota qđ sit locū
esse interdictū et
gnale et everso
De singlari in
dicto.

De Interdicto ge nerali.

De Interdicto Generali.

E

Tūc interdictis admissis p quibus extat
Non tū bi pperent altari publicus aut

Non admittat sub diuinis maledictus
in 4° pncipalib festis tpe gnalis interdicti

L Dis solū missas canis z solennit horas
in pdicis pncipalib festis tpe gnalis interdicti

L Sic z aquā poteris bñdicere. sgererursus

L Panes z fructus cunctis bñdicere posses
Atq paramēta sil abbatissa v'l abbas

Sicq calix in eis altaria virgo sacrant
s h sacralia

Mā sacramēta prie nō talia cōstant

L Porro sepultura non cōcedet in istis
f. pdicis pncipalib festis

Huic sentent Anth.
vbi tractat de excō/
catōe quā tpe et inf di/
cti sepelētes iurūt

Officiū q̄uis diuinum respicit ipa
i. clericos q nō sunt inf dici

L Non interdictos clerros sepelire valebis
i. zenzelin v̄z iunista
iurista

Hec fert iohannes andree .zen. q̄z paulus
s d excōcatōe maiore s. iohes
v̄z imēc sup iurispitus

Acanthoninus sed calderin obest his
s. festi s dics v̄z nec in festo pasche tpe p̄fati interdi
cti generalis

L Corpus in his xp̄i nisi decedens capit ipē
i. assumptōis marie i. inf dici

Uirginis assumptu put inf dictio constat
i. tpis gnalis inf dici

Possunt z nuptie tunt solennit ecē
i. tpe inf dicti z oī tpe. s. nuptiatis xp̄i pasche z penthecostes

Sed reliquis festis tribus he de iurevetant
i. in p̄fato festo z m

L Eterā q̄ phibet interdictum neq fiant
bus alijs posito p̄tūc inf dicto

De Interdicto Generali.

s. interdictū

s. in festis p̄dicit 4° po/
sico interdicto

Acque p̄mittit fieri ptunc. modo sicut

Chōra nupcie tpe inf̄dicti In nativitate ch̄ri In festo pa/
sche. In festo penthecostes celebrari p̄hiben̄ q̄ in oī tpe his
fest ab ecclia nuptie int̄ dicunt h̄n in festo Assumptiōis marie.

Si p̄positū fuerit interdictū sp̄eāle

s. in 4° p̄ncipalib⁹ fest⁹ p̄dicit s. illō capl'm in sexto de/
gnali inf̄dicto

Non celebrare vales diuina put canit alma

s. debere intelligi s. illo p̄dcō ca^o.

Sed vult q̄n locus foret interdict⁹ in alma

s. int̄dictū s. 2 eōuerso vñ s.

Dū gnale dat locus interdictus habet

s. ad dīna tpe s. nec intranei/
interdicti um nec extranei

Niforet exemptus laicū p̄mittite nullum

seu dolo 2 fraude

Nec quoꝝ culpa sua lata pbatur

Nec qui consiliū dedit auxiliumq; fauorem

Et licet exemptus talis foret haut p̄perabit

s. exempt⁹ l̄p̄ilegat⁹ s. dīna

Qilibet admissus put audiat ip̄a sacra

s. loco s. familiares ad au/
diendū cum illo

Interdicto tūc eius p̄mitte clientes

s. alicui⁹ s. admittit s. faillares suos

Sed nō collegij cuiusvis sume clientes

s. nisi fuerint p̄ilegati s. cliētes alicui⁹ collegij

Nā nisi p̄uata sit eis lex pellis eosdem

Oſt multo forci⁹ 2 oēs clericis religiosi intranei

Clericus externus si l̄omnis religiosus

s. religiosor⁹

Aur sint cōuersi cōuerse sexus uterq;

s. alicubi

Insunt diuinis interdicto mō tento

s. siue dolo 2 fraude

Ni causam dederint interdicti ve pbentur

Hoc foret auxilio seu cōsilior⁹ fauore

LXXXI

Nota q̄nō cele/
brari n̄ dīc dīna tpe
sp̄eāle. In̄dicti. vice
in 4° p̄ncipalib⁹ fe/
stis sic fieri p̄t tpe ge/
neral Interdicti.

Nota q̄n loc⁹ est
In̄dict⁹ 2 eōn/
uerso puta gnā/
le interdictum.
Nota q̄ p̄nt in/
esse diuinis tpe
terdicti loci.

De Interdicto Generali.

E

Hic notat quo
et quoniam interdicti ali
bi potest audire di
uina.

Intellectum istorum pslu
um require plenius
super in glosa.

Nota quod non solum Clerici sed Anthoni intelligunt promoti ad ordinis et consueverunt Religiosi utriusque sexus. etiam Conuersi et conuerse qui ita sunt ad ecclesiam translati per deponit. propter dicatio non possunt. id est. Duo sunt. Jo. Cal.

s. i. interdicti

Causam quod dederit. alibi divina nec audit
s. alibi divina audit s. aliquid

Nemo quod dum presul foret interdictus in urbe
s. nec alibi divina audiens s. infidicium

Aut ob delictum populi dum sciueret latum
s. delictum i. propter delictum universitas ipsius loci

Propter cuiuslibet causas vel loci sit
s. ecclia aliquid

Dum violata fuit. aut clerici culpa poposcat
s. divina

Tunc alibi divisa plebs audit vel sepelitur
s. i. interdicti

Orisma die cene tunc perficitur tunc petali
s. i. interdicti

Baptismus. confirmationem. confirmationem quenam
s. i. ad adulterium s. i. quodlibet predicatione tunc
interdictum

Nec dum per iuveneret sed adultis utitur apte
s. i. placere

Sanctus et infirmus quoniam liber ipse fateatur
s. i. nisi excommunicatus s. soli s. i. mortis articulo
quod nunc excludit a participatione omni sacramentorum

Nimaledictus erit quod tunc in morte fateatur
s. i. irregularis s. i. sacerdos s. i. delocutione

Exstet et infamis solus solenniter illum
s. i. tunc interdicti s. i. eucharistia s. i. extrema misericordia infirmo

Tunc decedenti Christus dat vincitio nulla
s. i. tunc decessus

Est et decessus intrans mare. bella ve campi
s. i. quodque

Vel foret obsessus. porro mulier pro parte partum
s. i. placere

No ut decessus reputatur nisi placitum sit
s. i. tunc interdicti

Tunc campanella pulsatur lumine iuncto

De Interdicto Generali.

Ac alijs solitis his ch̄is dum baiulat̄
l. adiut̄. s. decedentib⁹
s. loco inf dicto

Lunctio nec det illic extrema manenti
i. q̄ nō est inf dict⁹
s. tpe inf dict⁹ s. alicui eis nec exēpto det

Nō interdicto clero. v̄r religioso
s. tpe inf dict⁹ i. sc̄dos s. p̄ulgia cū solēnitate

Lhient cōingia sed flamē nō bñdicet
s. tpe inf dict⁹ s. post p̄tū

Llam bñdicis aquā nō purifces mulierem
Intret sed templū p se dñm bñdicens
s. q̄cung⁹ s. loco inf dicto s. saltem

Nō capies ordines illic qui laicus sis
s. loci inf dict⁹

Clericus hos capiet. interdictus nisi constet
s. loci s. cū aq̄ bñdicia

Ast interdicti sp̄gēs laicū nec es irreg.

Nectale sp̄gas interdictū neq̄ clez
s. exēte s. aliq̄ s. inf dicta

Dunc inf dicta terra gñalit atq̄
i. vniuersitate. i. rūc s. in ecclia v̄l cimiterio lī sacro loco

Non uer. hinc laicis tumutilatio sacra negat̄
s. laic⁹ loci i. cimiterij llocis
interdicti

Quā bonus hic sc̄iū sacrī tñ haut sepelit
s. p̄uilegiū aut als s. tpe inf dicti

Qum datur audire cuiq̄ diuino sub illo
s. in dictis p̄uilegijs

Sed sacramēta q̄ sumat mētio non fit
i. tal

Vñ loco sacro tunc is poterit sepeliri
i. cōmendatōis

Officiū faciens cōmendādi tumulato
i. absoluē a pena

Ptmos exposcit hoc nā quasi soluere paret

Qunctis sermo dei fiet sub tpetali
i. p̄suetō

Ad quē campana pulsetur more statuto
p iiii

LXXXII

Ecclastica sepul
tura p̄hibet tpe
Interdicti Sile
circa clericos p̄
hibet solennitas
cetera patent,

De Interdicto Generali.

E

Non interdictos clericos sepelire valebis
...nulla solenitas
...nec capane pulsari dominum
diuina officia vel pro funere

Nulla tamen solenia fient, tympagna nulla
s. clericis interdicto defuncto

Huic tamen officium tunc funeris haud prohibetur

Nota quod inter
dicti vitari domini
diuinis officijs.

Officijs diuinis interdictos fugere notos
...diuinis
...notorios
...ingressu ecclie
...exclusus et suspensus

Non si contemnis a templo clausus haberis
s. interdicti

Interdictum releua
eum per Appel-
latorem.

Non habecensuram de iure potes relevare
s. praefata siam

De peccatis principi-
bus cum interdictis.
et de virato eorum
in diuinis,

Post appellando sed caucius anticipando
s. in ecclia
s. notorios

Qui diuinis legit interdictum manifestis
...ingressu ecclie suspensus habet ipso iure

Modo scienter eis a templo moribus inhibetur

s. misericordia
s. post suspensionem ab ingressu ecclie

Sic si abs hicie sed post si miscerat ipse

Sic se diuinis infamis iure tenetur
s. clericus aut in sacris constitutus
s. officia vel sacra ecclie
stica prohibita

Iste paganus lo-
quitur pena quod ex-
cedit se ad interdi-
ctos de iure et ab
hicie et ad noto-
rios excommunicatos

Qui celebrat vel participat diuinam scienter
...notorios
...excommunicatus maiore

Cum manifestis interdictis seu maledictis
...taliter
...ecclie

Moribus ab ingressu templi suspensus habet
s. ut perficit
s. secunda
s. ecclie

Sic interdicta quibus est ingressio templi
s. tales qui siccuerunt suspensi ab ingressu ecclie
s. irregularitas

Sic se post miscent diuinis habentur irreg-
ulariter
s. iniqua
s. a iudice
s. interdictio vel suspensio

Siue sit abs hicie vel iure vetatio talis
...mibilominus
s. suspensus ab ingressu ecclie

Attamem expletis diuinis talis cundo
s. in ecclesia audiat probum dei
s. irregularitas

Sacrum per templum vel ut oret non erit irreg.

De Interdicto Generali.

Ordo. qm suspēsus es ab ingressu ecclie .i. temisceas
extra tunc templū diuinis si pociaris

.i. irreglaris

Ut sub tentorio sine domo nec es irreg.
.i. quicqz

s.p euidentia fai
cti aut alias rite

Clericus hant suans interdictū sibi p̄stans
.i. int dictū

.i. irreglaris

Quānis denunciatiū non sit dat irreg.
.i. in ecclia int dicta v'l in alio sacrauto loco q̄ sit int dictus

.i. irreglaris

Abst interdicto celebrādo loco dat irreg.
.i. interdictū tale latū

Sine sit abs hōie v'l iure scient agendo

s.e z io irreglaris sit vt sequit

Clericus hoc violat interdictū sibi cunctus
.i. cuiuscqz

.i. postqz

.i. tanqz

.i. suo. i. tpe itē dicti

Ordinis vt quid agit vt in officio p̄prio tunc
.i. solēnitatis .i. in missis aut horis canonicas

Aut quid solēne missis horis pagendo
.i. ad salutatōe ā gelicā. ad p̄dicatōe iuxta morē et ad̄silīa

Letera pulsent demptis horis q̄z missis

s.e demptis

f.ecclie

.i. requirunt

Aut q̄ pulsanda septem sacramina poscunt

Clericus interdictus mēsam dū bñdicit
.i. int dictū cleric⁹

Vnon est infamis. nec erit cantans ve legendō
.i. nō infamis

Quā reliquis horas in templo sed ḡue peccat
.i. inf dictū

s.e nec fit

Silaicus violat nec fit suspēsus et irreg.

Ordinenangz caret laicus nec cleric⁹ extat

.i. violādo inf dictū .i. ḡuit

Sed ḡuit peccat. affligendus q̄z iure

.i. ab f.ab hōie v'l a iure

Dum quis et abs aliquo nūc interdic̄t actu

.i. act⁹

i. p̄mit

Qui puta diuina cernit. suspensus h̄z

.i. act⁹

i. nc̄cio

.i. act⁹

Abs alio cuncto q̄ claudit aptus in illo

LXXXij

In seq̄ntib⁹ no/
rat pena Clerico
rū n̄ suātiū int/
dictū eis p̄stās

Int̄dict⁹ ab aliq
actu eis int̄dict⁹
ab alio actu q̄ in
cludit in illo.

De Interdicto Generali.

E

Aut sine quo talis actus pagi nequit apte
Dnde sacerdotes interdicti nequeunt hoc
Post exercere prie qd competit illis
Sacerdotes q officiunt corp chs sine missa officio sacerdotes

i. officia

i. locis

s. expressa ectoral officij

i. irregulares

i. irregulares

Hi psecurantes sunt infames sine missa

Dinis posita cessatio dum ginalis
i. in alio loco s. saltē s. ponere
Sicubi ostiterit p eum qui iure valebat
s. predicta cessatio in effectu

Picit esse velut interdictū giale

Et dāt infamis illic qui tunc celebrarit

Cotandū qū imponit in aliqua ecclia Cessatio a diu sseri
uata forma c. Irrefragibili de officio. si q. ibi celebras nō est
irregularis. qz talis cessatio nō est ha sinia interdicti. Sz cessatio
ginalis hz effectū interdictū vtz in dictis pslb.

f. ab his q. pertinet ad episcopale officio prie

Dresul suspēsus aut interdict⁹. in illis
s. ex officio prie s. se i. irregulares

Que faciet flamē si miscet non erit irreg.

Sic est ecōtra p̄sul suspēsus ab illis
i. q. prie expectat ad sacerdotale officiu s. q. prie p̄cē
nō epcale officiu

Que faciet flamen si p̄sulis offerat actum

s. ex h. i. irregulares

Nō erit infamis.

Q. l. subseqnacia i. posito alicubi

Quattuor obseruies interdicto feriente
s. pmo i. itanuis i. ad diuina saltē. h

ad p̄dicatōem. ad salutatōem angelicam. et ad alia silia q prie
nō spectat ad diuina pulsari p̄te in effectu

Submissa voce. valuis clausis. neqz tactis
i. excōcatis maiore i. exclusis

Lāpanis. interdictis. anathemaz motis

Sacerdos offici
ens corp⁹ xp̄i sū
missa irregulares ē
Qn i alio loco i
ponit cessatio ge
neral a dinis hz
effectū Interdicti
fm Antho.

Nota si Ep̄s inter
dict⁹ aut suspen
sus i his q. p̄ce
nūte pat⁹ offici
um postea se mi
scerat q st̄ sacerdo
talis officiū nō ē ir
regularis autē.

Quattuor ob
suāda tpe interdi
cti nō cō. et q̄s q̄s
cleric⁹ nō obsuās
irregularis efficit.

De Interdicto Generali.

Sicut diuinā celebrando siue legendo.
i. q̄d q̄d i. irreglaris i. 4. p̄dictioꝝ
Clericus infamis fit dum qd p̄terit horum
Hec interdicta loca tres ve duo pagrātes
Nō dicant p̄ter horas sed quisq; seorsum
.i. bull' aplice

Pro manifestādis cartis v'l'in adueniente
viz legato cardinali. r.c.
Orelato ve pari pulsari non phibetur
Non campanellas p diuinis celebrandis
i. p̄cutiāt fm Anthoni

Vulsent. sed tabulam ptingant relligiosi
i. ordinibꝝ hec b. tho. s. p̄stutus
In sacris nunq; licuit cōnubere grecis
i. ordinati greci s. an suscep̄tū sacꝝ ordinē
Sed sacris retinent p̄us hec cōnubia facta

i. ex statuto ecclie. sc̄z quilibet xpianus vbiq; terrarum in sa
cis cōstitutus. quia temp̄e gregorii pape t antea in consiliis
ecclie celibatū voluntarie suscep̄tūt quem quidem celibatū
Aliquid p̄mis sacerdotibꝝ dixit qui fuit post ch̄m cc. annis

i. subdiacon' dyacon' t sacerdos
Lastus erit reliquis sacer ois iure modern?

Dicanathema s'il suspēsum iure referri
i. ecclīcatōez maiorez i. suspēsionē i. feri

Cōtra psonas speciales hoc tibi dempto
i. singlāres i. finia ecclīcatōez maiorez

i. p̄ clericos
Non contra laicos anathema dat qz clericos

i. clericos
Sed contra clericos suspensio sola refertur

i. h. s. feri s. v'l' frā s. ecclīastici

Ast interdictū contra loca. collegiū ve

i. contra cōmunitatem v'l' yniuersitatem

i. inf dictū
Aut in cōe fertur. sed tale pindē

Nūn raro fertur hōiem contra sp̄cālem

LXXXVII

Nota q̄i Guilh.
dt oppositum.

Interdictū singulare q̄ad grecos.

Nota drñaz int'
Excoīcatōez Su
spensionē t In
terdic̄um.

De Interdicto Et quis ferre p̄t.

E

Hic notaſ quis
p̄ ferre d̄ iure in
terdictum.

O.i. ecclastic⁹ .i. h̄ns

Omnis platus retinens iurisditōem

.i. ordinariā s̄ etiā .i. iurisditōem

Saltē formalē. sic quilibet hanc retinendo

.i. vīz .i. q̄libet horū s̄. d̄ iure. s̄. p̄ spe

Ut delegatam valet interdicere terram

s̄. int̄ dicēt̄ hōies p̄ tumacē s̄. vīz int̄ dicē vīz elect⁹ etiā

.i. p̄ firmar⁹

Eccliam quoqz. sic p̄ sul nondū q̄s sacratus

.i. episcopalit̄ .i. int̄ dictū .i. ip̄ cathedralē

ecclie Itē caplm p̄ ex̄sue n̄c eccliaz supponere int̄ dicto

Sede vacante quidē valet istud ferre capitlū

.i. caplm .i. eccliam .i. int̄ dicto

Ac de more valet templū supponere tali

.i. excoicari maiore

Haud interdicti suspendi nec maledici

.i. delegato a latere & a n̄lo alio legato. i. p̄ dicatoꝝ ordi-

n̄i nisi de latere frēs possunt iacobite

.i. in līs alioꝝ legatoꝝ .i. de ordine p̄ dicatoꝝ

Hi cartis horū sp̄ecialis mentio fiat

.i. vīz excoicatio int̄ dictū & suspēsio .i. ip̄o factō

Quinctaqz censura censebit irrita iure

.i. p̄ulegia .i. ordinis p̄ dicatoꝝ

Quam cōtra bullas fratꝝ cognouero latam

.i. p̄laro .i. legati de latere q̄ ille posset

A quoqz foret excipe de latere

.i. ip̄o factō irita & ianis ē. s̄. ordiſ p̄ dicatoꝝ

Host & cassanda si fratꝝ sit rōne

.i. q̄ciqz cēlura ecclasticā .i. seculare

Talis plata cōtra quemcunqz forensem

.i. alioꝝ frēbi frēs morant. i. excoicat

Papa loci cunctos hōies q̄n̄ maledicit

.i. vīz frēs morant

.i. q̄ciqz er̄s p̄ curatores zogam̄

Aut interdictit terrā. famuli tamen illic

.i. ordinis p̄ dicatoꝝ .i. vīz insistendo

Obsequijs fratꝝ tunc continue remanentes

.i. q̄sonalit̄

Personā p̄pria immunes p̄suis habētur

.i. fuentes

Via causam dederint interdicti memorati

Cōnotādū q̄ aliqz
deliqns i loco exem/
pro bīm opioꝝ pluri/
um doctoz nō ligat/
statuto ep̄i. q̄ locū
exempt⁹ & loc⁹ extra
dyocelum eq̄parant

De Interdicto quattuor ord. mendicantum

s. a sede apostolica s. fuentes
Aut interdicti specialiter accidat illos s. predicatoribus vicibus in si-
s. predictio privilegio s. priuilegiis s. ne isti libri possumus
Huic pars reliquum dat fratribus his mare magnum
s. priuilegiis predictis et alijs et nos eorum priuilegiis
Omnibus ut nra gaudet fratresque minores
s. quartus i. carmelitus i. augustinensis i. singularia priuilegia
Sixtus carmelis augustinianus dat illa

LXXXV

Notandum quod exemptus notorie et iam diu toleratus priuilegio exemptionis ut sunt 4° ordines mendicantes si talis citatus fuerit ab ordinario non tenetur comparere nec valet sua super principali. quia est a non suo iudice neque tanquam contra coram macem. Si autem est exemptus non ita notorie tenetur compere et allegare priuilegium et ostendere ordinario in loco regruo et securo infra terminum petentem utrum in c. cum psone. li. vi.

Item 4° mendicantes et multi alii sunt exempti tam romane locorum quam psone qui etiam romane delicti aut contractus auctoritate vbiunque sicut nullo modo conueniri possunt. Item Exemptus dicitur qui non sub eius iurisdictioni ordinarii. Solus ergo papa vel legatus de latere cognoscere potest de causis contrarie exemptum ut notatur in c. et translatorem de officio.

Exemptio duobus modis datur. Uno modo ratione loci puta monasterij. ecclie et huiusmodi. et in istis habet locum. c. i. b. p. null. li. vi. et ratione delicti commissi extra locum exemptum vel ratione contractus alibi initi. vel ratione rei alibi sita possunt eorum ordinario conueniri et ab eo puniri. Et exempta eccliae vel monasterio ex profecto intelliguntur etiam exempti ipsius monachorum. clericorum conuersorum per errorem oblati. Etiam exempto monasterio eximuntur ipsius cimiterium et dominus et theatrum canticorum et arcis que sunt iuxta eccliam. Idem dicitur de dormitorio et dominibus clericorum que sunt iuxta eccliam cum eorum ordinariis. Secundo modo ex profecto ratione personae et non loci ut in priuilegio concessio capellanis et familiaribus papae. et tales etiam ratione delicti puniri non possunt ab ordinariis. Ex quibus omnibus concluditur quod exemptus ratione aliquius loci vel rei non censetur exemptus ratione alterius rei vel loci. Et adiungendum etiam quod si canonici aliquius ecclie eximantur ipsi soli sunt exempti. non autem eccliae vel alii eius clerici. Si autem clerici tunc etiam sunt exempti canonici. non autem eccliae nisi aliud exprimitur.

Ex priuilegio Sixti quarti in mari suo mag.

Cetero preteritu constitutio Innocentij quarti predecessoris nostri qui incipit. Volentes locorum dyocesani et alii ordinarij

De Incedto i alijs cēsurā qad q̄tuor mēd.

E

z alij quicunq; in psonas z loca fratp; contra eiusdez Gregorij
pdecessoris nostri ordinato em scz qui cunq; iurisdictōez z super
rioritatē vendicare psumāt. Districtus inhibemus ne quidē
am absq; dicte sedis cōmissione spēali z autoritate in pfoas et
loca dicti ordinis fratrū pdicatoz vtpote prorsus aliquā ex
cōmunicationis suspensionis z interdicti sententias generalis aut
specialiter qnolibet pmulgare. Aut in psonas domos z loca
hīmōi aliquam p̄minentia superioritatem z iurisdictōez qnolibet
exercere psumant. Etiam ratione contractus vel delicti seu rei
de qua ageretur vbi cunq; ineatrū contractus seu committat
delictum z res ipa cōsistat. Decernimus quoq; ex nūc quasi
ber excōmunicationis suspensionis z interdicti sententias z q̄s
cunq; pcessus. qualsuis penas sententias generales vel specia
les continent. quos vel quas pmulgari z haberi z omnia
que cōtra fratres domos z loca dicti ordinis qnolibet serii cō
tigerit z eorum exemptione vtpotestate non aliter alligata
nullius roboris vel momenti z put infecti haberi debet. Hec
ex mari magno Sixti quarti. quod ab eo datū est Rome apō
sanctum Petrum Anno dñi. Mcccc. lxxiiij. pridie kal. septē
bris pontificatus sui anno quarto. C Norandū q idem s̄ixtū
quartus ordinī minorū. ordinī Augustini seu heremitarū. z
ordinī Carmelitarū. z fuorum beate marie vīz illis tribus ordi
nibus mendicantib; oēs z singulas gratias z concessiones.
Indulgentias z peccatorū remissiones. Immunitates. exem
ptiones. facultates. p̄iulegia z indulcta spūalia z temporalia
dedit que ordinī pdicatorum p singula concessit. Et hāc bul
lam dedit Anno pontificatus sui. viij. Letera ordinī pdicato
rum concessa vide in fine In mari magno. plurium summo
rum pontificū signant s̄ixti quarti sup̄dicti.

Hi notat̄ q̄s dr
Intestatus z q̄t
modis,

Es. dicend^o
H̄st intestatus testamentū sibi nullum
f. testamētū t. iuxta iura
Condens. seu faciens illud sed nō sibi iure
f. testamētū s̄. sibi
Aut faciens iure sed post ruptum q̄r natus
s̄. fuit s̄. pdicitoris testa
menti
Filius existat. vñ non ruptum sed z heres
f. testamenti pdicitoris
De Inuētorū q̄r
rētūq; restituti
one
Moluit hereditatem testantis adire
f. p aliquem vīz ager. nem^o z sile. f. vīlē vñ aliquid
venſilium
Inuentū quicq; immobile. mobile vñ sit

De Intestate i Inuētor̄ restitutio[n]e.

s. aliquem cui p[re]mebat predictum immo
bile vel mobile

LXXXVI

Est inuentoris si constat h[ab]ere relictum

i. thesaurum

i. aliq[ue]

Sed si fortuitu reperit fodiendo thesim q[ui]

i. p[ro] lege impia[le] v[er]o ciuilē s. impator s. sic dice[re]

Lo[re]ctus diuus augustus rex adrianus

i. si dicitur thesaur[us] rep[re]sentare fortuitu fodiendo

s. thesaur[us]

Sisit agro p[ro]prio totū fodiens retinebit

s. fodiens retinebit s. thesaur[us] s. agro v[er]o loco

Sed media p[re]tēsi reperit h[ab]ere alieno

i. p[ro]prie[te]s thesauri s. vbi reg[is] e[st] p[ro]prio alii

Ac reliqua verus possessor iure refuat

s. possessor p[re]dicti thesauri v[er]o ubi reg[is] e[st] p[ro]prio alii s. possessor

Aut foret augustus. foret vrb[us]. v[er]o fiscus h[ab]et

i. cu[m] p[ro]posito v[er]o studiose s. agro l[oc]o s. p[ro] lege dicti impa
tor[is] app[ro]batā

Unde opam fodiens alieno cūcta tenebit

s. fodies in alieno s. p[ro]p[ri]etati ho[mo]is s.

Nō opam dādo mediā possessor habebit

i. alicuius p[ri]uati ho[mo]is s.
omniū hominum ea occu
pantium

Sunt quedā quoz cōstat possessio nulla

i. reg[is] e[st] aliquē s. reg[is] e[st] aliquē

Ut maris est gemma. p[re]ciosi siue lapilli

s. aliq[ue] s. aliq[ue] possesso e[st] iure

Sine diu fossus sit thesaurus sine p[ro]p[ri]etate

s. aliq[ue] inuētu sub tra[n]s auct[us] cui[us] possessor oino nescit

Aut his consilie q[ui] sunt mox inuenientis

i. de reb[us] q[ui] amittunt q[ui] possessores sciri p[ot]est aut
q[ui] p[re]relieto nō sunt habite s. p[ro]p[ri]etate aur[um] alio[rum] diligēt[ur]

Ipso[r]o de reliquis inuentis sacrecitari

i. possessor e[st] v[er]o ut ei[us] p[ro]p[ri]etate res inuen
ta p[ro] salute eo[rum] q[ui] amitterit i[ps]u[m] paup[er]i l[ux]ta intentio e[st] ep[ist]ola
inbuatur

Sirep[er]e ne quis predē. cōfessor adiutur

De Ira quere. i. de p[re]co iure in littera. p.

i. irreglaritatis

Infames casus subscriptos collige iure

Q. ij

**De thesau[ro] for
tuitu inuento**

L. d[icitur] Thesaur[us] li. x

§. Thesau[ros]

De thesau[ro] cu[m]

p[ro]posito possesso

**De Inuēti s[ecundu]m q[ui] de
iure cōd[i]ci sunt in
inuentoris.**

Dereliq[ue]s inuēti

**Multiple icuri
tur irreglaritas iure
q[ui] vici[us] aliq[ue] p[ro]hibet
ab ordi s[ecundu]m suscep[er]e et
executio[ne] r[ati]onib[us] q[ui] pat
tent infra.**

De Irregularitate i diūb̄ mod̄ i casibus

E

Concordū q̄ ex illi/
cita cā seipm castrās
vīz zelo castitatis vel
sūl cā irreglar̄ sit.

s̄ irreglaris

vīz vt index aut similis iuxta ordi-
nem iusticie occidens

Est homicida volēs iniustus sit q̄ iustus
i. i. p̄tinenti i. aliquē i. irreglaris
Vīz cito pellēdo quē mortificās nec es irreg-
l. fundēdīq̄ occasionē v̄l mutilatōem s̄ irreglaris
s̄ irreglaris est

Sanguinis vt dictas vindictā q̄ q̄ scribis
i. p̄sensris i. occisus l̄mūlat̄

Aut libitū dederis vt quis sit sanguine plexus
s̄ vel i. alioq̄ corporis

Indesecuta tñ sit mors mutilatio membra
i. irreglaris

Redderis infamis

s̄ p dispensatō et alis i. reglaritatis

Si tñ hanc sequit̄ effectus. p̄sul adiurit

. f. ex quo mors v̄l muti-
lato sequitur p̄ autoritatem. Sed qui intersunt vindictę san-
guinis seu morti et non p̄stant auxilium v̄l autoritatem et aīsi
apperecent illius mortem quem vident occidi et delectantur et
possent etiam sine sui periculo liberare si yellent q̄uis malefa-
ciant non tñ sunt irregulares. Hec E nho.

Olericus aut laicus factō v̄bo q̄ fauore
f. qd̄ sit cā mors v̄l mutilatōis i. p iudicium

Mel signo v̄l cōsilio seu iudicio fit

Notandū q̄ p vuln̄ infictū nō incurrit aliq̄s irreglaritatē
si sit ad mortē v̄l ad mutilatōes directe v̄l indirecte

Intendēs hōis mortem v̄l vt hic mutileſ
f. sic occidit v̄l mutilat̄ s̄ v̄l occasus

Hic ve iudeus erat v̄l paganus mutilatus
s̄ occidens v̄l mutilās f. irreglaris

Est hic infamis. haud solū mente fit ullus

Mandans quē cedi phibendo nemutileſ
s̄ no i. p̄tingat i. sis irreglaris

Aut occidat. tñ hec fiant. daris irreg.
f. ad disp̄sandū

In cunctis fatis papam de iurerequisit

Quedā alia vide
s̄. d. Bello et Ho-
micio.

Disp̄satio pape

De Irregularitate i diūf casib⁹ i mod⁹.

Dicitur enorme crimen leue v̄l mediocre
I. fulapiēdo .i. symonia pmissa s' esse s' esse
L'ordine cōmissus. symon iūgas homicidam
.i. hereticum s' iustū v̄l iustū
Huius heresim socia q̄ sunt enormia dicta
s' tria enormia crima dica s' tra a c̄ceptō e q̄ ordinū executōe
Tollunt nā bñficia p̄uant ordine cunctos
s' existant s' ad ordinē aliquē
Sine palam v̄l non tñ hi non p̄moueantur
s' in ordine s' dicte tria enormia s' post pñiam factam
.i. de hinc iunt

LXXXVII

Promotū remouent q̄uis doleant sup illis
s' crimen s' symoniae s' bñficiū
Est aliud symon factus circa benefici
s' bñficio eodē .i. cā tali symoniacō
Non dispensem in eo cum symone tali
s' supia

Dispēsatō pape

Hic cunctis fatis papam de iure requiris
Item p intellectu isto p caluum irregularitatis nota aliq̄s
regulas quarum Prima est q̄ nec Iudex aliquis vel magis seu
doctor in dubio debet aliquem iudicare irregularē. ar. d pe.
d. i. h. penul. Secunda regula. In dubio quilibet debet se re
putare irregularē et ideo in foro anime maxime quando q̄s n̄
est de hoc infamarus relinquendus est psciētie sue. Tercia
est q̄ ad hoc vt quis incurat irregularitatem ex homicidio est
nec q̄ interueniat v̄l consilii v̄l pceptū v̄l factū v̄l defensio v̄l
coagatio occidentis. Quarta est. Oportet q̄ causa homici
diū vt quis fiat irregularis sit p̄ inqua. secus est de remota cau
sa seu occasione. Non enim ex hoc q̄ faber cultellum facit homi
cida est. hoc enim Ber. verum est de causa remota nisi aīm
nocendi habuerit aut minorem diligentia habuerit q̄s debet
habere. v̄l nō cogitauit q̄ cogitare debebat. Quinta regla
Infans occidens non est irregularis nisi sit dolis capax. Simili
ter dicendū de furioso. Sexta regla Ex his solum in culpa
leuissima homicidiū non est irregularis adhibita debita diligē
tia. re. que patent infra.

Abrietas sit alea ludi. carnis et esus Cristiā.
I. chis carniū v̄z c̄t̄ dieb. i. dū er̄s aliq̄s n̄ assūt pfectā eucha/
Quem phibent iura. nec ch̄i sumere corpus
I. pdic̄t̄ leuī crimib⁹ d iure s' esse d iure
His conforme. leue tu crimen dixeris apte

Levia criminia.

De Irregularitate et eius dispensatione.

I

Mediocria cri-
mina,

Sine palam v' non hec sint nec dejecta te
s' in ordine aliquo s. talis leui criminis s. monit' s. p. effectum

Promotus sed et ordo dat si post resipiscas

viz ista enumerata singula crimina

Furtum mechiae purus sacrilegusq;

s' ex his aliis

Ac plenus fraude falsum testem super additum

s. crimina

Hic silem socia que sunt mediocria dicta

s' dices i. manifestus

Facto v'l iure super his notoriis omnis

Redditur infamis propositum hanc remouebit

i. irregulares

Singulus infamis facto v'l iure mouetur

s' ecclastica

Ipse dignitas detur v'l sacer ordo

s' irregulus est s. suorum subiectorum i. clericorum i. maiore excusat

Quisquis consilio clerorum retinens anathema

s. post i. seclare i. ecclasticum

Ipse foro grat seculi nec spuale

s. quicunque s. p. te s' irregulus es ipso iure

Ordine suscepto dum sis anathema scient

s. ordinem quemque vizat

Sic in apostasia capiens hunc religiosus

i. irregulus i. ab executori ordinum

Redditur infamis piter suspensus habetur

s. alicui scient

s. scient viz p. baptismante v'l bapti-

satum respectu vni p'sone

Irregulus est q' fa-

cit q' sequuntur

Quam bis ordo dat seu baptisminus repeatat

i. suscipiat

Ast ut vertatur fidei status ordo petatur

s. tamen p'ferens ordinem q' suscipiens

Aut ut p'stetur q' vterque symon opetur

s' et singul' p' dic'

Sine sciens bis confirmatus traditur irreg.

Sineratum tenuit illud postquam bene scivit

i. p' dicas irregularitarib. i. valde difficultate c' singul' dicas disp'

Ut dispensest spes irrita p'ssus habet (carpap)

De Irregularitate & eius dispensatione.

Infamis iure tenet. I.e. irregularis non apter culpā h. apter si/ gūificatoem quam bigamus tollit p. scdm matrimonii vel p/ equivalens. quia chis sancte sue ecclie vñice response deponas/ tis fuit quam coniugalis coniunctio representat & non fornicati/ onis. Nec copula fornicaria cum multis mulieribus inducit irreg/ ularitatē.

...stimo & difficultime dispensabilis ad ordines

Sic bigamus cunctus infamis iure tenetur
...purus secularis reputat qd iudicia ecclastica & act^o ecclia/ sticos carens ecclastica libertate

Atqz foro seculi penitus reddetur in omni

Norandum qd irreglaritas bigamie non tollit p. baptismuz sic
irregularitas homicidij. qd bigamia causat ex matrimonio. h. ma/ trimoniu non soluit p. baptismu. **Q**ui tñ an baptismu habuit
vixit & mortua fuerit non puidicat ei qui post baptismu possit
accepere alia vxore qd p. baptismu tollit illa irregularitas ut d^r
etiam in glo. pme ad thymotem 3° hec lira in dicto. c.
.i. in ordine s. p epm p ordinato e^r .i. irreglaris est

.i. diuina

Ordine quē nechz si cleric^o alma ministrat
s. irreglaris ē vñ i sacz s. & irreglaris ē .i. excōicat^o māsē et^r
p. stitu^r et^r i mioubu fm cōem opioem Cirreglaris ē

Hinc interdictus. suspensus vñ maledictus
i. catado i ecclia vñ officiā do no aut simpli diuina audiēdo.

Quis se diuinis si misceat aio scient^o
s. tu .i. notor^o ex evidētia facti s. quāuis essuspē
sus ipo iure Sed Hosti. & oppositū & alij doctores utz ifra.

Sed notus fornicator celebrās nec es irreg.

Lurispi

Vt quidā firmant
irregularitatem incurie ex aliquā cēsura ecclastica vñ also mō

Hoc dic de maribus. omni dempta muliere
s. apt^o carētiā characteris ex ifirmitate sex^o .i. n̄ cōpotat

Mulla capax mulier est ordīs haut erit irreg.

Quis se diuinis rē .i. excōicat^o maloē l. inf dict^o l. suspensus si
alios illos celebrat lfac̄ aliquā attributū certo ordīni ecclastico
et mōsi puta accolitar^o. exorcisse & hmōi fm cōez opioem cū
tali solliq papā dispēsat. **S**ec^r si attēpet aliquā exercibile per
laicos ut qz cātar Requie etnā. l. psalmi & hmōi. qz l. g
ut peccat n̄ euitādo cōioez sibi inf dictā. tñ n̄ effid̄ irreglar^o
nisi qz audiret diuina autorizando. secus si n̄ audiret auctor
zādo. **E**cclia intellige Jo. an.

LXXXVII

Cōsensus) vñ
stricte capiēdo suspē
sionem scz quo ad se
& qd alios. :

De Irregularitate i eius disp̄satōe

E

Ast interdicto celebrādo loco dāt irreg.
Sine sit abs hōie v̄l iure scient agēdo
Adiuis posita. t̄c. vidēs. de Interdicto qua-

sūm fine. h. eodem.
Sic fit p̄firmās solenniter hic anathema
l. excōicat̄ maiores et; irreglaris fit
sacerdos extra articulū necitatis,
quia in articulo necessitat̄ possit sacerdos excōmunicatus so-

lenniter baptisare.

Is q̄s baptisans solēniter absq; ncē
l. irreglaris fit v̄z sacerdos v̄l i. baptisat. q̄ in ncēitate
clericus possit

Quisq; sacer genitū p̄priū lauat absq; ncē
l. filiū i. sacerdos v̄l clericus i. in p̄firmatioe
s; irreglaris fit

Hunc sacer atq; tenēs dū p̄firmatio fer̄
l. irreglaris

Dox dāt infamis.

Disp̄satio pape **I**n cūctis dictis papā de iure requiris

Non cōsecrato tēplo celebrans puta cui sit
s; ad diuina audiēda v̄l celebrāda

Ingressus tēpli sacer interdictus apte

l. irreglaris

Dox est infamis

l. nō latitum .i. clericos sine
in minorib; lu
ne in sacris

Nomines si cōstat interdictos fore clerros

l. irregulares

Hist̄ infames diuina qđem celebrātes

Sunt deponēdi p̄ papam restituendi

l. depositi v̄l degradar̄

Ordine deiectus infamis iure tenet̄

l. sub dyaconū

Presbyter admittēs subleuitā q̄ levitā

Disp̄satio pape

De Irregularitate & eius dispensatione

Sordinibus
In sacris proprie solemniter officiare
i.ecclesie s.subdiacono & dyacono predicatis

Ingressus templi quibus interdictus habet
i.clericos i.irregularis

Dicitur infamis

Quartuor haud suans interdicto feriente
i.irregularis s.vnum & 4° suadis

Mox erit infamis horum quid perteneundo
s.supra in suo loco.
vbi dicitur Quatuor obserues. &c

Quetum hec fuerint interdictum manifestat
i. ingressus ecclesie

Iam quibus ex causa prohibent limina templi
i.irregularitas

Se post diuinis miscent infamia fertur
i.ab i.infidatio ecclesie

Siue sit abs hicie vliure vetatio talis
i.irregularis sunt s.q ad diuina i.dum presumunt

Quique sacerdotes interdicti put audent
i.ipsis sacerdotibus
in officio suo

Post exercere proprie quod competit illis

s.sacerdotes quicunque

Hi vifificant corpus Christi sine missa
i.irregularis

Infames fiunt

viz late s.

s.ad dispesandū

In cunctis fatis papae de iure requiris
i.g denunciatore aut als certe

Dispesatio pape

Clericorum habant suans interdictum sibi postans
i.infidictum i.irregularis

Quānis denunciatum nec sit dat irreg.

Quādo ista & quedā alia que habētur infra de Irregularitate
fiunt in ecclesia tunc nō est prophanata ideo celebrās in ea scient

i.nō fit irregularis & grauitate peccat.

Dum fuit enormous effusio sanguinis acta.

viz vbi &c

Lū fuit enormous. &c

In temploq; foret. &c. qre. i. de Irregularitate
i.alicubi

Nunc interdicto positio si clericus ipse

LXXXIX

De Irregularitate i eius dispēsatōe.

I

i. postea i. hoīez s. nō int̄ dictū hoīez s. in loco int̄ dico.
Hinc interdictū v'l non. quemq; tumularit

s. tumularit s. tumularit i. cī dīno officio
i. extra cīmiterī aut extra alii sac̄ loci

Onus de sacris. tñ officio puta diu
i. irreglaris

Nox datur infamis

Sensus est q; oīnis fornicator notori⁹ in sacris vel minorib⁹
Constitutus. cc.

Hinc notus fornicator sacer ordō minorib⁹
i. irreglaris i. de burcio

Dicit infamis. antho. but. testificatur
i. innocēt⁹ i. hostiens⁹ i. archidiaconus

Inno. si hosti. sīl archi. testis habetur
vñ sing irreglaritate

Dispēsatio pape

Papaq; dispensat

Notandū ēm Anthoni⁹. et doctores istos. Etiam si steno
torius fornicator cessaret a vicio et an dispēsatoem vñ officio
semp mortalit⁹ peccabit. q; uis nouā irreglaritatē nō p̄hat. Et
nō requirit admōnitio ut aliq; volat. q; suspēsus ē ipso facto. q;
fictio vitandus. H̄z epūs illū absoluere p̄t a suspensione.
s. a quoq; suscipiendo de iure nisi dispēseret

i. q; ad longā subsequunt

Ordine pelleris istis vicijs repēnsus

Riliber constet seruo nuncordo negatur
s. nec ordinat de iure

i. pñiam

Que aut sit ista
solēnis pñia q; re
postlēam. p.

Solēnem pagens penā. sīl hermafroditus

i. curialis

Curia quēfuat. aut quis baptisma tenebat

Honec sit languens mortis capiēdo timore

Lunaticus. demoniac⁹. furiosus et om̄is

s. suscipiendo. i. repellēdo

Iteleprosus sa-
cerdos q; no cele-
brare d̄z. vide d̄ le
proso.

Inde caducus erit abs ordine iure mouēd⁹

i. p̄uat⁹ uno oculo et notabilis lippus ac luscus n̄ ordinabūl

Quisq; carēs oculo. nimis ac lipp⁹. q; claud⁹

i. claudicās i. sine

Qui nequit abs baculo licite missaz celebrare

s. ordinari nō d̄z s. exās s. ordianū d̄z

Sic oculo macula turpis nimis. atq;leprosus

De Irregularitate & eius dispensatione.

Ilicita hōesta. iō seipm voluntarie castrās irreglarj̄ c̄ si cā est
aliter v̄z zelo castitatis v̄z di. lv. Si q̄spc̄ .i. voluntarie

Ex causa iusta castratū quemlibet yltro
i. mutilatū ex honesta cā .i. non deficiente

Aut alio mēbro manifesto nō tñ apto

s̄ q̄ ad ordinē nō sac̄
posse nihilomin⁹ pmoueri

In celebrādo. p̄ hec nō pellis ab ordine sacro

i. nō repellis ab ordine

i. aliquē i. nō deficiente in celebrādo

Ne scic in iuitum simili mēbro mutilatū

i. saltē i. iuitate mutilat⁹ in si
mili membro

Sinon illicitis fact⁹ opam dedit ille

i. in celebrādo i. sacerdos .i. n̄d nec iure tenet

Cesticulū secū castratus ferre recuset

i. fuit ignari .i. q̄si i. sacerdotale i. de iure

Quoniam multi reputant velut h̄ sacerdotio requirat

i. ordinand⁹ i. suscipiendo

Multum gibbosus remouet ab ordine sacro

i. suscipiendo .i. cū sex digitis i. nata .i. repellit

Ordines sed nullos digitis senis man⁹ orbat

i. q̄libet .i. deformis

Qui quis de formis nimis exīs mutilatus

i. in cor genimis siue liceis siue illicite aut alijs

Aut viciatus erat causa quacumq; sit illud

i. talis corpe viciat⁹
v̄s fuerit v̄l nō fuerit ordinat⁹

Promot⁹ v̄l nō. priuabit⁹ ordine sacro

i. multū de forme i. vbiq; sugit⁹ .i. ad disp̄sādū als ep̄s

Dū graue sit vitiū in fatis papa petat

i. cuius v̄l criminalit̄

Onum fis infamis necesse irreg. sed phiberis

i. suscipiendo i. fm. guiteatē ēmis

Ordine de cuncto nisi p̄sul papa velaxat

i. carnalis i. v̄xore i. p̄p̄ bigamia

Noscēs quisq; suā quā scit mechā dat irreg.

i. q̄ nō ē fili⁹ i. iuxta leges nec irregula-

ris est

Quando quis optat is legitim⁹ vocitat̄

F XC.

Disp̄satio pape

De Irregularitate et eius dispensatione.

E

s' est .i. a patre et matre quorum nullus est ligatus alteri et noncum mutuo praixerunt

Est naturalis quod natus utrumque soluto

s. legitimū filii et naturalem

Dic et utrumque fore quendam conubia vera
i. p' filii legitimū et naturale .i. ex dampnato coitu sicut sunt
Spuri Incestuosi Adulterini et Sacilegi vii filii sacerdotum et professorum in religione.

Item dic genita scorto. quod pari viciosa

i. nati et soluto et soluta .i. irregulares ipsope

.i. vicioso coitu

Sunt naturales infames et male nati
i. religionis .i. approbat per regulam aut alias
i. quocunq; mō illegitimi
mō iuxta supramemorata via

Ordinis ingressu sancti legitimaris
.i. sacro et non sacro .i. sine dispensatione aliquo

Ordine quod cuncto fungi valeas sine papa
.i. ecclastica .i. quocunq;

Sed quod sit dignitas quis papa tibi dat

Carta quod Sextus quartus decreuit per bullas apostolicas placitum nobis fratrum de tercia regula bti Francisci et bti Augustini. Si militis plura reclusoria locorum de profanis regulis debere profanem recipere ab ingredientibus per eandem perpetuo obligari ad tria vota solenniter sicut in ordine per regulam approbaro.

.i. irregulares de quibus secundum et quod etiam ciuilis infames sunt

Omnes infames remouentur ab ordine cuncto
i. cum talibus .i. sacros ordines susceptos

.i. irregulares .i. exequentes

Mihi dispensesetur sacra nec quis adepta sequetur

.i. ecclastica .i. irregulares .i. ecclastica

Nec datur ecclesie gradus huic aut illa pretre

.i. ecclastica .i. ecclastica .i. irregulares

Officium beneficia nec tali dare debes

.i. irregulares .i. postulat canonice

Hic non eligitur non elegit hanc vel rogatur

Nota quod Irregularitas tribus modis tollitur. Non per baptismum

per quem tollitur ois irregularitas circa annum baptismi cum precio. et ois

irregularitas hoc die siue cum precio siue non. Si irregularitas bigam

mieno sic tollitur. Sed mo tollitur per ingressum religiosis ob qua-

Illegitimum legi/
timae per ordinis ap/
probati ingressus

Nota effectum ir/
regularitatis.

Nota super ista bigam/
mia glosas placitam
que posse an Duo fo/
lia infra illuz. s. Sic
bigam cur. re.

De Irregularitate & eius dispensatōe

saltem in iure est exp̄ssum. Tercio mō p dispensatōem pape q̄
q̄uis pluēt̄ est & queniam ab irregularitatib⁹ cū irreglarib⁹
p̄bis disp̄sare p̄ cū qui p̄ sub tali forma v̄l sili. Ego disp̄sso
ecum in tali irregularitate quā p̄traxisti p̄p̄t̄ talem causam &
si p̄traxisti si de hoc dubitas. tñ si ep̄s ordinat aliquē irregularē
intendes cū eo disp̄sare p̄ hoc defacto disp̄sas q̄uis non
v̄sus fuerit illis p̄bis dumimō possit q̄n tali cāu disp̄sare. Et
idem de platis qui mittunt ad ordinandū aliquem irregularē
quē ex autoritate sibi p̄cessa poterant disp̄sare licet non dixe
runt illa p̄ba mitiendo tñ defacto disp̄sant secum.
s. in sac̄s l̄ n̄ sac̄s s. quēq̄ ap̄t̄ qd̄ irreglarē s. ad purgati
vtz sup̄ onē alic̄ p̄ i/

.i. postūs nocentia suayel alterius

Olericus vt mutilat per se. v̄l aquā benedic̄
s. p̄ innocentia alic̄ ostēdēda
Feruentē dico. candēs ferx benedic̄s
s. bādīc̄s s. in duello i. talē artē medicandi
Aut pugiles saltē ve cirurgiā peragendo
s. cirurgia i. fieri solet
Que velut vrendo v̄l in incidēdo patrat̄
s. singul extra ne clēci l̄ mōachi s̄maz. & c. clericis
Et his iure loco p̄it̄ priuet̄ honore
Ut referunt aliqui sunt irreg. morte sequenti
s. incōmēti i. aliquē i. occidens i. irreglaris
Tiz cito pellēdo quē mortificās nec es irreg.
s. clericū l̄ laicū s. ep̄s s. sacer ep̄s

Llericus inuadens cedēdo te sacer aut non
s. derū i. excō. maiore
Quē nequeas fugere si mortificas anathema
s. de iure i. irreglaris s. deiure
Nullū conqueriris haud infamis reputaris
s. clericū l̄ laicū s. alicut. i. ex q̄ i. mutilatio mēbris
Infligens vulnus quo nō mors nec mutilat̄
Aut indirecte v̄l directe comiteſ

Non est infamis
Defunctū mutilās iratus nō erit irreg.
Ordine iā celebrās furtiſ capto nec es irreg.

EXCI

Cleric̄ faciens q̄
sequit̄ omni ho
nore iure p̄uet̄
s. mutilādo irre
gularis est.

Quidā dicūt q̄ bñ i
dicētes aquā & cetera
ta seq̄ntia q̄ bñ uan
tarsi mors seq̄nt̄ sunt
irreglarēs vñ seq̄ns
Et iſerūt̄ aliqd. &c

Nō eris ifamis
q̄ nolens t̄c̄. q̄re
post seq̄ns foliū
s. eodem,

Irregularis nullus sit ex infra scriptis

E

Constatum est sine gloria in isto. quod posita
vix. Saltu. p. motu
habent in Anno. de
Suspensione. Si ergo
aliquis dicatur singulariter
ducatur irregularitate non
etiam quiesces. qui irregulari-
tatis et suspensio co-
incidentur sepe. et sic ge-
neraliter capitulo ex quo
liberis isto aliquis incur-
rere per irregularitatem
aut dicti suspensus. fuit
enim bullis duran.
Hoc irregularis est sus-
pensus et concerto.

Nulla capax mulieris ordinis haud erit irreg.
i. ordinari. i. summa ordinem aliquem i. fortunae vix a
non suo epo. vel quod sine consensu. et cetero. vix in sequenti psu. vel quod sine
titulo vel ficto titulo ordinem capit

Saltu. promotus et fungens ordine furto
ut quia consensu sine presulatu accipis illum
i. sub ordinando

Nec fuit examen nec presulerit sciente

i. quod prohibuit esse iure i. ordinem i. ordinem

Luna forte die sacra sumensque minorem

i. ordines i. ordines i. a iure statuto

Sine duos sacros aucthos non tper recto

i. irregularis i. ex dictis i. ab executore ordinari

Non eris infamis. sed in his suspensus habes

i. in ordine aliquo i. irregularis

Ordine per saltum capto celebrans nec es irreg.

i. oia s. ab illo psu Saltu. p. motu et cetero

Ius quod confirmat quod presul dicta redonat

i. ordinandi

Sin etatem compliciti iure statuta

i. per singularem ordinib

Ordine per cuncto per te iam suscipiendo

i. a iudice tuo ecclastico i. irregularis cum opere militare nec su-

Es suspendendus. infamis non reputaris suspensus

i. post interdictum executore a iudice i. ordinandi

Post interdictum te miscens huic datus irreg.

i. aliquo

Suscipiens ordinem corpe quis viciatus

i. aliquo i. ordinem suscipiens i. sive dispensatore prope

Aut illegitimum bigamus celebrans sine papam

i. de iure i. irregularis i. ab alieno i. non sue dyoceps i. aliquo

Non est infamis. alieno presule nec quis

vix sine dispensatore i. irregularis sic

Ordine suscepto celebrando post. dat irreg.

Qui celebrat vel participat diuina scienter

i. coram i. maiestate vix maiorum execicatorum

Cum manifestis interdictis vel maledictis

sicut addenda audienda sive soli

Mox is ab ingressu temporis suspensus habet

Irregularis nullus fit ex infra scriptis

Pauper erit infamis. nisi post hunc miscuerit se
Licerie iterdictus menses. et quod res dicto
Quia tam a papa coram celebrat maledicto
excommunicato maioem

Hic anathema capit quod solus papa resolutus
notorius viz ex evidencia facit. i. sacerdos
quod quis iure est suspensus virz. i. de Suspensione in Ira S.
Sed Inno. et Hosti. et alii dicunt taliter notorius esse irregularis
virzib[us]. ibi. Hinc notus fornicator. et.

Notus tu fornicator celebras nec es irreg.
i. aliquem i. excommunicato maioem

Si ip[s]e confessionem scis quem maledictum

Du[m] petit ip[s]e palam dñi corpus dabis illi
i. traditoris suo in manifesto petenti

Exempli xpi se iudeantantis aperte
i. irregularis

Ex hoc infamis nullo de iure teneris
s[ecundu]m solu[m] i. pontificalibus s[ecundu]m preceptin ad
officium sacerdotale

Presul suspensus in pontifica. celebrando
i. irregularis Declatio vide paulo infra

Non est infamis

Non crux infamis quod nolens fisi homicida
se quis etiam de iure possit voluntarii homicidiam soluere. tamen ex parte Almanie papa ta
lent absolvit. vel alio autoritate pape.

Ex hoc te soluet prius presul. canit ut ius
i. ingressus ecclie

Iam quibus ex causa prohibent limina templi
i. in dictu

Si sediuinis miscent extra terram illud
i. per hec non efficacis irregularis

Potius tentorio siue domo nihil obstat
i. cuius in dictu est ingressus ecclie

Talis et expeditis diuinis quisquis eundo
i. eccliam i. in ecclia i. irregularis

Per templum sacrum vel ut oret non erit irreg.

B i

XXII

C[on]tinue[n]d[us] q[uod] nolens. et. i. sciz ca
sualit[er] adh[er]bita dili[ct]o
geria debita dando
opam rei licite Sed
dado opaz rei illicite
dato q[uod] p[ro]p[ter] o[mn]i[m] volun
tarie supueniat h[ab]itu[m]
diu[m] v[er]o multatio[n]e e[st] ir
regularis virz. et clericu[m] i
venato[m] emittendo.

Irreglarū sit ex ifra scpt. De Judeis

E

Presul suspensus aut interdictus in illis
s. quoad ea q. p̄cernat officiū ep̄i de iure
l. sacerdos d. iure s. se post

Que faciet si amē si miscet non erit irreg.

Sic est econtra ps̄ul suspensus ab illis
l. de iure t. p̄prie s. postea l. exerceat l. aliquē
Que faciet flamen si ps̄ulis offerat actum
l. irreglaris

Non erit infamis

Hortans infamis ciuitat̄ aut erit irreg.
l. ab om̄nione

Ordine sed cuncto phibetur suscipiendo

Ast interdicti laicū sp̄gēs nec es irreg.

Ocum fuit enormis effusio sanguinis acta
l. ecclia l. iniuriosa

In templo q. forent homicidia facta maligne
l. irreglar̄ s. loco sacro s. nisi fiat post p̄bitōes ep̄i v̄z s. de
l. in dicto speciali

Non est infamis tali celebrans violato
l. sciens l. in talisacro loco violato

Si q. sciens celebret.

Authōis cōstat effusio seminis acta
l. fornicatiōem simplicē

Geū p. adulteriū v̄luxuriā zōdomiam
l. irreglar̄ s. in quacunq; specie
s. loco sacro nisi fiat p̄p̄bitōem ep̄i v̄z p̄z
s. d. In dicto sp̄iali

Nō ē infamis tali celebrans maculato
l. in tali loco maculato

Si q. sciens celebret.

Infamis miscens te diuinis nec es irreg.
l. xpian⁹ s. cū iudeo sub finia l. i. medicū s. sub p̄ea pdicta

excōicatiōis ip̄o iure nō āt lata h̄ ferenda

Neo bibat comedat medicū capies ye iudū

Nota qdaz alia
sup̄ d. Bello. t. su
pra d. Hōicidio.
De familiaritate
xpian⁹ vitan/
da cū Judeis.

De Iudicibus i eoz Iuditio.

Casu quocunq;. nisi mortis stante necesse
i. exire necessitate
f. pus f. a dignitate ecclastica
Clericus hoc spernens monit² deponit ipse
i. excōicari d^z maiore s^c h^s spernēs f. excōicatōis maiori
cōminatēs
Sed maledicetur laicus. sili qz pena
f. iudeo i. xpian² f. cū iudeo
Illi cristicola caueat famulando morari
f. iudeoz f. sine pena turis
Letra quippe domum poteris fuire iudeis
Cetera de Judeis quo ad restitutōm vture que
reintra de Restitutione in littera. R.
Oi. ordinari² qlibet iudex. i. i iudicio litigātib^z i. aliqd
s^c simpli f. iudicaz
Necpetet expensas. pūsum nā sibi constat
f. cuiusbz i. oblata
Propt*ci*usticiā faciendā sed data spōte
f. accipe pē f. nō litigātib^z iudicio i. pua z modica encenia
Suscipit a reliquis munuscula fz moderata
f. iudicaz f. litigātib^z i. aliqd f. forte
Nec delegatus a ptib^z il capiet. sed
f. accipe posse i. esculēta z poculēta f. gres litigātes
Suscipit oblata munuscula spōte p illas
f. a pūbli litigātib^z f. extra domiciliū
Epetet expēsas moderatas si. pficisci
f. delegati f. gres
Illū cōtigerit causa p eas sibi facta
f. delegat² f. ab vtraz pte
Et tunc expēsas equalit² exigat ipas
f. delegat²
Hic nec ob expēsas vadat nisi causa reqrat
f. ex p expēsas f. litigātib^z qz^c notabilis pauges f. delegat²
Vila pauperibus multū depositere debet
f. in causis iudicij
Sin nō indigeat. assessorēm neq; sumat
f. qz assessor²
Nā tunc de p̄prio tali curare tenetur

EXCIII

Judeo ordinari
us nihil recipiet
a ptib^z litiganti
b^z p bñ qbalis.

De Iudicibus et eorum Iudicio.

F

s. iudex ordinari⁹ s. assessorē
vel delegatus

f. pti

Indicus sumet non suspectū tñ vili
f. puidēdo. f. salarīu. f. litigātib

Audiens subsidū de p̄tibus et moderatum
f. iudicayl delegato

In sibi cōmissa causaqz notarius omnis
f. iudicē f. excessiu p̄cio

v̄l̄moderato salario

Excedens p̄cio q̄ cū frenet ab illo
f. iudex vt delegatus

f. notarioz vt assessoris

Ne cibi p̄cipet hoz lucz. qz tale
f. iure restituere tenet f. p̄stat lucri a p̄dicz notariis

vel assessorē

Sane restituet. est atqz remissio nulla
vñ iudex vt delegat⁹ f. suos vñne excedati qz
f. suos unicos gendo p̄cū

Hic qz latores cōpescat et officiales

Adversus vez ferri sententia posset
f. vez s̄ sit f. in iure vt deuse
f. h̄bitac

Qo nouit iudex. hoc ppter iure pbata
f. iudex in iudicādo f. legitima documenta

Nāqz sequi debet plus legitimū documentū
f. instrumēta f. silia h̄mōi

Per carthas iuris in testes par qz tale
f. p̄uate p̄sonē f. vero

Qui sibi qd tanqz priuato cōstat in illo
f. p̄sibi pgnito

Nō minus et illo iudex districti⁹ audet
f. pbatoes inducas f. pbationū

Singula discutere defectum noscere scrutās
f. inducas pbatoes f. i. iudicādo seq̄ d̄i iudex

Ibas ne quiens iure depellere. iudicet illas

f. in iudicio

Conuictis falsis quis testibus ut moriat⁹

Nā nouit iudex insolē. si nequit ipm
f. iudicii supiori f. mītēdo

Mortis subtrahere. reliqz qui iudicet huic det

Iudey p̄t sñiam
ferre h̄ vitatez q̄
sibi p̄stat p̄tē p̄
bata h̄ vitatē fz
beatū Tho.

Scđm beatum
tho. aliqz p̄uict⁹
testibz falsis que
Iudey nouit in
nocētē p̄t iudica
read mortem.

De Iudicio iusti et de Juramento.

XCVIII

Dū nequit hoc facere sentētia si referat
s'z p̄bata s. p̄ ipm iudicē
nis. sed illi qui afferunt eum nocentem sunt occisores
Allegata velut cogunt. non peccat in illo

Quattuor ista. timor. odiū. dilectio census
s.i iudicādo .i. vez iudiciū
rationis

Sepe solent hōim rectos puertere sensus
s.aliquis s.timore odio. zē

Iudex iniuste si iudicat ex memoratis
i.in foro p̄cīe

Aut alia causa quacunq; tenetur ad omne
q; si hoc fiat nō tenet iudex

Dānū p̄seise lesō. nisi reddat hic illud
.i.a iudice .i.ad iudicata

Qui fuit iniuste sentētia iudice lata

Et p̄missiū dū me quid iuro datuz
vñ qd fieri posset sine aie dānatois pículo
s'cadētein p̄stāte vñz v'l'nō
cadentem

Qd si sit licitū quocunq; metu fuit illud
s.tale p̄missus .i. dyocelan' illi' q̄ iniuste exegit
Soluere post teneor sed p̄sul cogere posset

Talis vt absoluat me. q̄ si forte recusat
s.iuramētū s.exactori s.g me s.apd aliquē iudicem

Tūlicitū soluāq; solutū post repetendo

s.exactori s.solutū g me iniuste
Q; si iurauine sic repetam. cito dicam
s.in enāgelio s.illum ad restituendū vella/
xandum

Eccle. iuxta dñi vocē q̄ auiset
s.exactori p̄dicto. s.dicēdo eccle. s.iuramētū p̄missoriuz

Q; si iurauine sic faciā dat illud
s'z nō suādū. i. filii mō p̄dcō. s.ab vsluratio vñz vt cogat
ad restituendū illi a q̄ exegit

Illicitū iure. sic vslure repetent

Quattuor sepe
puertū iudiciū
rectum.

De Juramento
p̄missorio.

De Juramento licto et illicito.

I

De Juramento
assertorio.

Cetera q̄re. s. de
scđ o p̄cepto.

Tria regnū ad
bene iurandum

Nota q̄ oīa ista ī
cludunt ī his tubo v̄
bis. Jeremie 4° vi
delicit veritas. iudic
tum. iusticia.

In sequentiō no
taf cui icēdī stā
dū sit vīz iurati
v̄l cui iurat.

Aliq̄s iurās qđ
licitū cū imperi
qđ deliberaenō
faceret tenet.

In septez casib⁹
sacerdos iurare
i⁹ ex iure.

s. scđ a sp̄es iuramenti. i. assertorii
s. quis
s. tpe v̄l facto

Qđ de p̄nti v̄l p̄terito sibi constat

Adbene iurandū sīl hec tria credere necesse
s. p̄mo i. seqnūtia
s. māture s. iurās assertue

Juret v̄r. bñ post deliberet ip̄e
s. et regnū s. iuratur s. iurādū s. esse

Utile q̄ iuret. et constet rite necesse
s. illud
i. esse dī

Sit lictū. iustū. sit qđ iurā honestum

De transgressione p̄missi vide ī. d. Spōsalibus

Absq̄ dolo iurans mēs iurantis capiatur
s. et s. dol⁹. s. in fute

Iurans quisq̄ dolo sed cui iurā hicabat

Tunc cui iurā intentio sola putatur

Deceruare fidē teneor q̄ nec mihi seruat
Quia trāsgressio voti infidelitatē et iruerent
am erga deum continet. sed transgressio iuramenti solum ira
uerentiam p̄metit in Tho.

Fortius est votū. iuramento. p̄cul omni
i. q̄uis

Iurans quis lictū tenet et nō p̄meditatum

Non iurare potes post cōfessam mō culpā
i. culpā s. eē a dō quā
Cnemo seit an amore v̄l odio dignitā

Hanc q̄ nō habeas. dubitaf nāq̄ remissa

Iurans quis facere qđ p̄ se sit veniale
i. ideo se q̄r iuravit s. iurisq̄
go tenet q̄ talis peccet mortalitē quia facit cōtra stud. c. mal.
xvi. q. 4.

Cur hoc cōmittit fert wilhelmus veniale

i. subsequentib⁹ s. de iure
s. p̄ma cā est s. ec. Itē Hu

H. e se p̄t causis debet iurare sacerdos
i. aliquis

Orne deficiens in testificando quis ex hoc

De Juramento licto & Illicto.

sacerdos & testificari
dʒ vīz infra Testis

Rem p̄priā p̄dat neq̄ ledatur mō iure
i. iurare dʒ sacerdos s̄ iurare dʒ
Juret p̄ pace q̄ fide. dum solus atq̄
i. ab excoicōe maioe sacerdos infamatus
Ex anathema. q̄dum se purgare iubet
i. obiam i. indēnitāe ecclie & q̄stidē cū p̄mo

E XCV.

Juret obedire. non eccliam violare

CNota q̄ huic non obest regula iuris in. 6. vbi dʒ In
malis p̄missa non expedit fidem seruari. Nam licet mala p̄/
missa non debeat seruari tñ interdum mala p̄missa puta per
dolum & metum suanq̄ q̄n sc̄ fuari possunt sine salutis ererne
dispendio si iuramentū intercessit.

Concordū q̄n vniuersitas alicuius ciuitatis v̄l collegij
iuramento se obligant & iurantes iam mortui sunt successores
p̄ficienes non sunt propter hoc piuri. Nā obligatio iuramen/
ti personalis est & non trāsit ad successores. Item tñ ex q̄dam
fidelitate adimplere q̄d iuratum fuit ar. ex eodem veritatis.

Hec Ray. & Tho. 2^a 2^c.

Concordū fm cōter doctores Q̄ iuramentū extortū metu
dumq̄ non tener nec peccat q̄n iurans talis non habuit aim
obligandi se Sed si habuit aim obligandi se tenet nisi p̄geret
in dispendio salutis et̄ corporis licet vergari dispendum re
rum sp̄lium sic v̄tq̄ obligaret. Item nec obligaret si vergēt
in dispendio salutis alterius q̄uis aim habuit obligandi se.
Item nec obligaret sic q̄n mors v̄l mutilatio esset infligēda ni
si ex iustitia. Item nec obligat q̄n quis iuravit redire ad carce/
res si carcer est iniuriosus. c.i. quod metus causa. scens esset si
non esset iniuriosus quia si tenetur etiam stimmineret p̄culuz
mortis fm glo. in de. pastoralis de re. iudi. Et Bar. in. l. rele/
gatiss. de penis. Cideo istud verum est q̄n vult euadere illib
quod indebet sustinet & sic vt euadat iurat non intendēs se ob/
ligare. secus esset si intendebat q̄n iuravit q̄r tunc descendū v̄t̄
in p̄cipio huīus p̄agraphi. Item iuramentū ex metu intelli/
gitur non obligatorum q̄n quis iurando habuit aim solū in/
ducendi iuramentū ad reverentiam dei & non ad obligatiōem
suā & in mente habuit aliquam circūstantiā debitarū qua ve/
rum iurabat. puta p̄mitto tibi dare centum cum ista subaudi/
tione sc̄ si sum tibi obligatus ex debito & non aliis & hīmī licet
bo non exprimaf quia sic v̄t̄ simulatione licta que l̄z. Se
cū si iurando credebat se obligatum ex iuramento & tñ nō in/
tendebat obseruare. quia sic esset peccatum mortale. Etiā non
tenet iuramentum quando fuerit cōtra bonos mores natura/
les v̄l ius publicum.

Nota q̄nō iura/
redž religiosus
dū dʒ testificari
in iuditio vide
Test. Ite iurare
p̄ nomen dei aut
als illicite vide
i scđo p̄cepto

S i

De Iuramento licto et illicito.

L

Contra aliquis audiens et sciens alium sibi iurare fum Ray:
Sufficit audienti et tenetur ut iudicet illis qui magis patitur
cere quam obesse per iuro. eum corripiendo sine pro eo orando. 22. q.
5. hoc videtur.. **C**Item filia iurans patri quando nuptiuitra-
ditur ex parte contenta erit et nullum postea habitura regressus
ad bona paterna si nec vi nec dolo iuramentum persistenter faciat
debet extra de pac. c. quibus li. vi. **E**odem modo dicendum dygo
requieuerant non pertrauenire alienationi doris.

Concordum quod Juramentum promissorum semper est obligatorium
cum fum beatus tho. 2^a t^c. q. 89. ut quiscumque iurat se aliquid faci-
turum obligatur ad illud faciendum nisi vergat in petorem exi-
tum ut cum iurat aliquis aliquid quod fum se est malum utputa-
se patraturum adulterium in quod canit peccat iurando et peccat iu-
ramentum faciendo. **S**i non obligatur quando vergit in deterius
quod est maioris boni iudicium puta dum aliquis iurat se non intran-
rum religionem vel quod non fiat clericus et homini. **E**t hoc peccat
quidam iurando quia ponit obicem spiritu sancto. **H**oc multo
timelius facit non implendo Nam que mala sunt. vel maiori-
ris boni impeditiva sub iuramento cadere non possunt. **S**ed et alio modo vergit in deterius propter aliquid quod non nouit
emergit quod fuit impremeditatum sicut cum herodes iurauit
puelle saltanti se daturum quod perisset. hoc enim iuramentum
poterat esse a principio licitum intellectu debita conditum scilicet
et si peteret quod dare licet. **H**oc impletio iuramenti fuerit licita.

Quid si dominus facit familiam suam iurare quod dicent subi-
scum viderint sciuerint vel audierint surripuisse aliquid ab ho-
nis suis. **R**espondetur secundum Willm. **S**i iste dominus habe-
tur probabilitate truculentus et ferus non tenetur seruare quia
illatum fuit quod iuratum est. **S**i autem creditur et habeatur
mansuetus et non nisi rationabiliter processurus. **D**istingui-
dum est quia si res tales sunt quod pertineant ad custodiandum
qui iuratur seruari debet. puta si quis viderit furem aspo-
tantem res que eius custodia committente sunt potest probare
qui res furtiva alias tenetur ad amnum restituere. **S**i autem
non tenetur ad custodiandum illarum rerum tunc si potest probare
tenetur reuelare. **S**i vero non potest probare non debet re-
uelare nisi talibus personis que possunt prodere et non obesse.
Etsi alio modo iuravit non fuit licitum iuramentum nec obligatorium.
CItem secundum Hugo. **S**i aliquis de testibus synodalibus
scit solus crimen aliquius non tenetur denunciare episcopoli-
cer iurauerit dicere crimina que sciret nisi posset probare alias
debet tacere ne sit proditor criminis. 2. q. 1. **S**i peccauerit nisi
hoc faciat secreto. tamen epus vel alius cui reuelat debet scire
te corrigeret huiusmodi criminosos ar. 22. q. 5. **H**oc videtur.
Clericus iurans se fuiturum statuta in ecclesia sua edita et
postea fit nouum statutum fum b. tho. 2^a t^c. q. 98. Non tenet

De Juramento licto et illicito.

EXCVI

tur ex iuramento suare futura nisi intendit se obligare ad omnia preterita et futura. Tenerur ramen ea suare ex vi ipsa statuta eorum. Quod si talis clericus promisit per prius prestitum iuramentum suare illud statutum quod postea factum est iterum non est obligatus ex iuramento extra eo. clericus. Idem intendendum est de eo qui sienous ciuis alius ciuitatis erit et rat suare statuta. *Con. Ray.*

Con temporales vel clerici aut prelati iurantes suare statuta et consuetudines aliquius loci vel ecclesie si inter illa sit aliquis illicita aut impossibilia vel libertati ecclesie obviatio quādō iurantes hoc scūtū non debuerunt sic generaliter iurare nec sit aliquatenus huiusmodi iuramenta suanda sed solum alta. Si multiter etiam si nesciunt nō sit suanda. quia nō tenent ad illa extra de iura. *Ringit. li. vi.*

Contrarium ille eniūrando aliquid permittitur posset relaxare iuramentum. Respondit b. tho. 2^a 2^a. q. 8^a. Quid homo permittet potest aliquid alteri sub iuramento dupliciter. Uno modo quod pertinet ad utilitatem ipsius putari sub iuramento promittat se fuitus ei vel pecuniam daturum et a tali promissione potest absoluere ille cui promissio facta est. Intelligitur enim ei soluisse promissum quando fecit de eo fini eius voluntatem. Bito modo permittit quis alteri quod pertinet ad honores deo vel utilitatem aliorum. puta si aliquis cum iuramento permittit alium se incurraturum religionem vel aliquid opus pietatis facturum et illi runc cui promittere non potest absoluere permittentem. quia promissio non est facta ei principaliter deo. nisi fore sit in postea dictio scilicet illi videbis cui permittit aliquid tale.

Clenditor aliquis iurans nō venire contra venditionem et nunc dicens sed exceptum ultra dimidium iusti precij. Secundum Ber. Si maior nō auget secus si minor. quia per tale iuramentum nō excludit nisi beneficium etatis nō autē quod renūciet iuri cōiunctu de potestate agere ad supplementū precij vel ad rescindēdā venditionem fin illud extra de emp. et ven. cū cā. Idem Jo. i. summa co. n. q. 4^a. **C**ontra universitas qui iurat aliquid suare l'face vlt' facere teneat quoniam maior potest facere. Rendet Rodon. glossator Raymudi. Quid si quoniam iurari habebat aliquā dictio et in me te sit illa dicit suare. puta si alii oīs l'maior potest suabir ego. Si potest nullā dictio et habebat dubitāt an fuerit simpliciter sub aliquo dictio et tunc si iuramentū spectet tunc ad cōmodū iuratiū et medieras l'maior potest suare et sit vergati dānū suātiū et in lucis nō suātiū benigneiter pādū ē vīz et aliquo nō suātiō alii nō tenēt suare. Si vero nullū cōmodū patiū suāres nō ē tunc suenire sed denū cīf plato ut cogat suare l'sibi iuste remittē. Si vero cernere cōmodū alioz a iurātū nō possit nec sibi remittē nec alijs nō suātiō nō suare sī pītū si simpliciter iurarz. Et si dubitāt an simpliciter iurare l'sbū dictio et dimittat iētū scilicet pītādo et suātē qdē ē certū.

S u